ЗАКОН
О ОСИГУРАЊУ
(пречишћен текст) [1]

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања делатности осигурања и надзор над обављањем делатности осигурања.

Делатност осигурања

Члан 2.

Делатност осигурања чине послови осигурања, послови саосигурања и послови реосигурања, као и послови непосредно повезани са пословима осигурања.

Послови осигурања су закључивање и извршавање уговора о осигурању и предузимање мера за спречавање и сузбијање ризика који угрожавају осигурану имовину и лица.

Послови саосигурања су закључивање и извршавање уговора о осигурању са више друштава за осигурање која су се споразумела о заједничком сношењу и расподели ризика.

Послови реосигурања су закључивање и извршавање уговора о реосигурању осигураног вишка ризика изнад самопридржаја једног друштва за осигурање код другог друштва за осигурање које је добило дозволу за обављање послова реосигурања (у даљем тексту: друштво за реосигурање).

Послови непосредно повезани са пословима осигурања су посредовање и заступање у осигурању, утврђивање и процена ризика и штета, посредовање ради продаје и продаја остатака осигураних оштећених ствари и пружање других интелектуалних и техничких услуга у вези са пословима осигурања.

Друштва која обављају делатност осигурања

Члан 3.

Делатност осигурања обавља друштво за осигурање које је добило дозволу надлежног органа за обављање те делатности, **као и огранак страног друштва за осигурање које је добило дозволу надлежног органа за обављање те делатности**[2].

Друштво за осигурање оснива се као акционарско друштво или друштво за узајамно осигурање.

Друштво за осигурање може обављати само делатност осигурања.

Лица која обављају послове посредовања и заступања у осигурању

Члан 4.

Послове посредовања у осигурању обавља друштво за посредовање у осигурању које је добило дозволу надлежног органа за обављање тих послова.

Послове заступања у осигурању обавља друштво за заступање у осигурању и физичко лице, који су добили дозволу надлежног органа за обављање тих послова.

Друштво за посредовање у осигурању и друштво за заступање у осигурању оснива се као акционарско друштво или друштво с ограниченом одговорношћу.

Друштва која обављају послове непосредно повезане са пословима осигурања

Члан 5.

Послове непосредно повезане са пословима осигурања, осим послова из члана 4. овог закона, обављају агенције за пружање других услуга у осигурању и предузећа и друга правна лица која имају посебно организован део за обављање тих послова, који су добили дозволу надлежног органа за обављање тих послова.

Добровољност

Члан 6.

Осигурање имовине и лица је добровољно.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, осигурање имовине и лица је обавезно у случајевима прописаним законом.

Територијалност

Члан 7.

Имовина и лица у Републици Србији (у даљем тексту: Република) могу се осигурати само код друштва за осигурање основаног по овом закону.

Уговор о осигурању закључен супротно ставу 1. овог члана је ништав.

---

[1] Пречишћен текст Закона сачињен је на основу основног текста Закона објављеног у "Службеном гласнику РС", бр. 55/04 и 70/04 – испр. и измена и допуна објављених у "Службеном гласнику РС", бр. 61/05, 61/05 - др.закон, 85/05 – др. закон , 101/07, 63/09 - одлука УС и 107/09

[2] Ова одредба примењује се по истеку 5 година од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

Изузетно од става 1. овог члана, код страног друштва за осигурање могу се осигурати имовина и лица од ризика од којих се у Републици не врши осигурање, као и друга имовина и лица, за које то пропише Влада Републике Србије (у даљем тексту: Влада).

Групе послова осигурања

Члан 8.

Послови осигурања, у смислу овог закона, су послови животних осигурања и послови неживотних осигурања.

Врсте животних осигурања

Члан 9.

Врсте животних осигурања су:

1) осигурање живота;
2) рентно осигурање;
3) допунско осигурање уз осигурање живота;
4) добровољно пензијско осигурање;
5) друге врсте животних осигурања.

Врсте неживотних осигурања

Члан 10.

Врсте неживотних осигурања су:

1) осигурање од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења, које покрива:
   (1) исплату уговорених осигураних сума, дела осигураних сума, односно накнаду уговорених трошкова,
   (2) исплату због последица повреде или оштећења здравља или због смрти путника;
2) добровољно здравствено осигурање, које покрива:
   (1) једнократну новчану накнаду због неспособности за рад,
   (2) накнаду уговорених трошкова лечења,
   (3) комбинацију исплата у складу са одредбама подтач. (1) и (2) ове тачке;
3) осигурање моторних возила, које покрива штете на моторним возилима на сопствени погон, осим шинских возила и на возилима без сопственог погона, односно губитак тих возила;
4) осигурање шинских возила, које покрива штете на шинским возилима, односно губитак тих возила;
5) осигурање ваздухоплова, које покрива штете на ваздухопловима, односно губитак ваздухоплова;
6) осигурање пловних објеката, које покрива штете на пловним објектима, односно губитак пловних објеката (морских, речних и језерских);
7) осигурање робе у превозу, које покрива штете на роби, односно губитак робе, без обзира на врсту превоза;
8) осигурање имовине од пожара и других опасности, које покрива штете на имовини које настану услед пожара, експлозије, олује и других природних непогода, атомске енергије, клизања и слегања тла, осим штета које покривају осигурања из тач. 3) - 7) овог члана;
9) остала осигурања имовине, која покривају штете на имовини настале због лома машина, провалне крађе, лома стакла, града, мраза или других опасности, осим штета које покривају осигурања из тач. 3) - 8) овог члана;
10) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, које покрива све врсте одговорности због употребе моторних возила на сопствени погон на копну, укључујући одговорност приликом транспорта;
11) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, које покрива све врсте одговорности због употребе ваздухоплова, укључујући одговорност приликом транспорта;
12) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, које покрива све врсте одговорности због употребе пловних објеката, укључујући одговорност приликом транспорта;
13) осигурање од опште одговорности за штету, које покрива остале врсте одговорности, осим одговорности из тач. 10) - 12) овог члана;
14) осигурање кредита, које покрива:
   (1) ризик од неплаћања, односно кашњења у плаћању због несолвентности или других догађаја или поступака,
   (2) извозне кредите и остале ризике повезане са извозом, трговином и улагањима на домаћем и страном тржишту,
   (3) кредите који се исплаћују у ратама,
   (4) хипотекарне и ломбардне кредите,
   (5) пољопривредне кредите,
   (6) остале кредите и зајмове;
15) осигурање јемства, које гарантује непосредно или посредно испуњење обавеза дужника;
16) осигурање финансијских губитака, које покрива финансијске губитке због:
   (1) губитка запослења,
   (2) недовољних прихода,
   (3) лошег времена,
   (4) изгубљене добити,
   (5) непланираних општих трошкова,
   (6) непланираних трошкова пословања,
   (7) губитка тржишне вредности,
   (8) губитка закупнине, односно прихода,
   (9) посредних пословних губитака, осим губитака из подтач. (1) - (8) ове тачке,
   (10) осталих непословних губитака,
   (11) осталих финансијских губитака;
17) осигурање трошкова правне заштите, које покрива судске трошкове, трошкове адвоката и друге трошкове поступка;
18) осигурање помоћи на путовању, које покрива помоћ лицима која наиђу на проблеме на путовању, односно у другим случајевима одсутности из пребивалишта или боравишта;

19) друге врсте неживотних осигурања.

Обавезно осигурање у саобраћају

Члан 11.

Обавезно осигурање у саобраћају утврђује се и уређује посебним законом.

Добровољно пензијско осигурање

Члан 12.

Добровољно пензијско осигурање је осигурање којим се, на основу уговора, могу обезбедити права за случај старости, инвалидности, смрти и других ризика осигурања, у обиму прописаном законом којим се уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање или у већем обиму.

Добровољно здравствено осигурање

Члан 13.

Добровољно здравствено осигурање је осигурање којим се, на основу уговора, могу обезбедити права из здравственог осигурања лицима која нису осигурана по закону којим се уређује обавезно здравствено осигурање, као и лицима која су осигурана по том закону, а којима се обезбеђује већи обим права од обима који се обезбеђује по том закону и друге врсте права из здравственог осигурања која нису обезбеђена тим законом.

Немогућност истовременог обављања животних и неживотних осигурања

Члан 14.

Једно друштво за осигурање не може истовремено обављати послове животних и послове неживотних осигурања, осим у случају из члана 25. овог закона.

Послови реосигурања

Члан 15.

Друштво за осигурање дужно је да реосигура обавезе из уговора о осигурању изнад самопридржаја.

Самопридржај друштва за осигурање је износ уговором преузетих ризика који друштво увек задржава у сопственом покрићу и који може покрити сопственим средствима.

Друштво за осигурање дужно је да увек задржи део ризика у самопридржају.

Друштво за осигурање дужно је да део ризика изнад самопридржаја реосигура **код друштва за реосигурање**.

Друштво за реосигурање дужно је да део ризика који не може покрити својим средствима или реосигурањем у земљи, реосигура у иностранству[3].

Новчани део основног капитала

Члан 16**.**

Оснивач друштва за осигурање или другог правног лица које обавља послове непосредно повезане са пословима осигурања обезбеђује новчани део основног капитала у висини прописаној овим законом.

Одговорност за обавезе

Члан 17.

Друштво из чл. 3. и 4. овог закона за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Надзор над обављањем делатности осигурања

Члан 18.

Народна банка Србије врши надзор над обављањем делатности осигурања и обавља друге послове прописане овим законом.

Забрана употребе појма ″осигурање″

Члан 19.

Правно лице и предузетник не могу користити појам ″осигурање″ нити појам изведен из тог појма у својој фирми или називу, односно називу свог производа или услуге, осим ако те појмове користе на основу овог закона или посебног закона.

[3] Ове одредбе престају да важе по истеку 5 година од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

Примена закона којим се уређује правни положај предузећа и предузетника

Члан 20.

На друштво за осигурање, друштво за посредовање у осигурању, друштво за заступање у осигурању и агенцију за пружање других услуга у осигурању примењује се закон којим се уређује правни положај предузећа, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

На физичко лице које обавља послове заступања у осигурању примењује се закон којим се уређује правни положај предузетника, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Примена других закона

Члан 21.

На уговор о осигурању, уговор о посредовању у осигурању и уговор о заступању у осигурању примењује се закон којим се уређују облигациони односи и други закони којима се уређују уговори у појединим врстама осигурања.

Примена правила струке осигурања, добрих пословних обичаја и пословне етике

Члан 22.

Друштво за осигурање и друго лице које обавља послове непосредно повезане са пословима осигурања дужно је да своју делатност обавља у складу са правилима струке осигурања, добрим пословним обичајима и пословном етиком.

II. ДРУШТВО ЗА ОСИГУРАЊЕ

1. Заједничке одредбе

Обављање послова осигурања

Члан 23.

Послове осигурања може обављати друштво за осигурање са седиштем на територији Републике.

Друштво из става 1. овог члана може обављати само оне врсте осигурања за које је добило дозволу Народне банке Србије.

Нико осим друштва за осигурање из става 1. овог члана не може обављати послове осигурања.

Забрана закључивања уговора о посредовању и уговора о заступању у осигурању

Члан 24.

Друштво за осигурање може да закључи уговор о посредовању у осигурању и уговор о заступању у осигурању само са лицем које је добило дозволу за обављање тих послова по одредбама овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана друштво за осигурање може да закључи уговор о посредовању у осигурању и уговор о заступању у осигурању и са правним лицем које послове посредовања и заступања у осигурању обавља на основу посебног закона и сагласности Народне банке Србије да испуњава услове о кадровској и техничкој оспособљености прописане овим законом за обављање тих послова, а по претходном упису тог лица у регистар из члана 147. став 2. овог закона.

На пословање правног лица из става 2. овог члана сходно се примењују одредбе овог закона којима се уређује обавештавање Народне банке Србије и вршење надзора над њиховим пословањем.

Допунска клаузула за послове осигурања живота

Члан 25.

Друштво за осигурање које обавља послове осигурања живота може изузетно обављати и послове осигурања од прикључне незгоде и добровољног здравственог осигурања у делу који покрива трошкове лечења, под условом да се та осигурања односе на лице које је закључило уговор о осигурању живота.

О уговорима из става 1. овог члана Народна банка Србије води посебну евиденцију.

Друштво за осигурање које обавља послове из члана 10. тачка 10) овог закона може изузетно обављати и послове осигурања возача и путника од поседица несрећног случаја, под условом да се то осигурање односи на возача и лица која се налазе у осигураном возилу.

2. Акционарско друштво за осигурање

Оснивање друштва

Члан 26.

Акционарско друштво за осигурање оснивају најмање два правна, односно физичка лица (у даљем тексту: оснивачи).

Страна правна и физичка лица могу, **под условима узајамности**[4], основати акционарско друштво за осигурање или улагати средства у акционарско друштво за осигурање.

На страна улагања из става 2. овог члана примењује се закон којим се уређују страна улагања, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

[4] Ова одредба престаје да важи од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

Делатност друштва

Члан 27.

Акционарско друштво за осигурање може обављати само послове једне или више врста осигурања, у оквиру исте групе осигурања или само послове реосигурања.

Акционарско друштво за осигурање може обављати и послове непосредно повезане са пословима осигурања, у складу са овим законом.

Послове реосигурања може обављати само акционарско друштво за осигурање које је добило дозволу за обављање послова реосигурања.

Висина новчаног дела основног капитала

Члан 28.

Новчани део основног капитала акционарског друштва за осигурање, приликом оснивања, не може бити мањи од динарске противвредности обрачунате по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, и то за:

1) животна осигурања:

	износ у еврима
(1) животна осигурања, осим добровољног пензијског осигурања	2.000.000
(2) добровољно пензијско осигурање	3.000.000
(3) све врсте животних осигурања	4.000.000

2) неживотна осигурања:

(1) осигурање од незгоде и добровољно здравствено осигурање	1.000.000
(2) осигурање моторних возила-каско, шинских возила-каско и обавезно осигурање од одговорности у саобраћају	2.500.000
(3) остала осигурања имовине, остала осигурања од одговорности и друге врсте неживотних осигурања	2.000.000
(4) све врсте неживотних осигурања	4.500.000

3) реосигурање	4.500.000

Акционарско друштво за осигурање дужно је да у свом пословању обезбеди да основни капитал друштва увек буде у висини која није мања од износа из става 1. овог члана.

Акције

Члан 29.

Акције акционарског друштва за осигурање могу гласити само на име.

Учешће и квалификовано учешће у капиталу

Члан 30.

Једно лице има учешће у капиталу у другом лицу, у смислу овог закона, ако је посредно или непосредно ималац акција, односно других права на основу којих стиче до 10% учешћа у капиталу другог лица или учешћа у праву гласа другог лица.

Једно лице има квалификовано учешће у другом лицу, у смислу овог закона, ако је посредно или непосредно ималац акција, односно других права на основу којих стиче више од 10% учешћа у капиталу другог лица или учешћа у праву гласа другог лица.

Забрана узајамног учешћа у капиталу, односно у праву гласа

Члан 31.

Акционарско друштво за осигурање, акционарско друштво за реосигурање, друштво за посредовање у осигурању, друштво за заступање у осигурању, агенција за пружање других услуга у осигурању и предузеће и друго правно лице које има посебно организован део за пружање других услуга у осигурању не могу имати узајамно учешће у капиталу, односно у праву гласа.

Сагласност за стицање квалификованог учешћа

Члан 32.

За стицање акција друштва за осигурање на основу којих једно лице посредно или непосредно стиче квалификовано учешће (у даљем тексту: квалификовани ималац) у друштву за осигурање потребна је сагласност Народне банке Србије.

Лице које је добило сагласност из става 1. овог члана дужно је да прибави сагласност Народне банке Србије за свако даље стицање акција друштва за осигурање, у случају кад новим стицањем прелази износ од 20%, 33%, 50% и 66% учешћа у капиталу другог лица или учешћа у праву гласа другог лица.

Када се учешће акционара у капиталу друштва за осигурање смањи за износ од 10%, друштво је дужно да о томе обавести Народну банку Србије.

Повезана лица

Члан 33.

Повезана лица, у смислу овог закона, јесу правна лица која су међусобно повезана управљањем, капиталом или на други начин, ради постизања заједничких пословних циљева, тако да пословање или резултати пословања једног лица могу битно утицати на пословање, односно резултате пословања другог лица.

Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се и лица која су међусобно повезана:

1) као чланови породице;

2) тако да једно лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима, у складу са овим чланом, заједно, посредно или непосредно, учествују у другом лицу;

3) тако да у оба лица учешће има исто лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима, у складу са овим чланом;

4) на начин прописан за повезана лица, законом којим се уређује правни положај предузећа;

5) као чланови управе или надзорног одбора, као и чланови породице тих лица.

Под члановима породице једног лица, у смислу овог закона, сматрају се:

1) брачни друг, односно лице са којим живи у ванбрачној заједници;

2) деца, односно усвојеници;

3) сродници до трећег степена сродства, укључујући и сродство по тазбини;

4) друга лица која немају потпуну пословну способност, а стављена су под старатељство тог лица.

Ако је овим законом одређено да друштво за осигурање не може улагати у одређено правно лице, односно правно лице у друштво за осигурање, забрана се односи на непосредна и посредна улагања.

Друштво за осигурање не може са повезаним правним лицем закључивати правне послове којима се посредно или непосредно обезбеђују средства тим лицима, као што су позајмица, јемство, залога, наменски депозит и сл.

Приликом процене учешћа у капиталу, односно стицања квалификованог учешћа, као и приликом оцене учешћа у управљању, повезана правна лица се посматрају као једно лице.

Захтев за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 34.

Уз захтев за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа, лице које жели да стекне квалификовано учешће дужно је да приложи документацију из члана 39. став 2. овог закона.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује решењем, у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Ако је лице поднело захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања, одлучивање о захтеву из става 1. овог члана спроводи се у поступку одлучивања о захтеву за издавање дозволе за обављање послова осигурања.

Одбијање захтева за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 35.

Народна банка Србије ће одбити захтев за добијање сагласности за стицање квалификованог учешћа, ако из документације и података којима располаже произлази:

1) да би, због делатности или послова које обавља или због радњи које је извршио подносилац захтева, односно са њим повезано лице, могло бити угрожено пословање акционарског друштва за осигурање;

2) да би, због делатности или послова које обавља подносилац захтева, односно са њим повезано лице или начина повезаности између тих лица, могло бити онемогућено, односно отежано вршење надзора над акционарским друштвом за осигурање;

3) да је подносилац захтева, односно са њим повезано лице у последње три године било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је отворен или спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја;

4) да би стицање квалификованог учешћа било супротно условима прописаним законом којим се уређује тржиште хартија од вредности;

5) да управља друштвом тако да се погоршава финансијско стање друштва или да друштво послује на начин супротан прописима.

Губитак права гласа

Члан 36.

Ако лице стекне акције на основу којих има квалификовано учешће у акционарском друштву за осигурање без сагласности Народне банке Србије, нема право гласа у управљању тим акционарским друштвом за осигурање по основу тако стечених акција.

Одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 37.

Народна банка Србије ће решењем одузети сагласност за стицање квалификованог учешћа, ако:

1) је сагласност дата на основу неистинитих и нетачних података;

2) је због делатности и послова које обавља или због радњи које је извршио квалификовани ималац, односно са њим повезано лице угрожено пословање акционарског друштва за осигурање;

3) је због делатности и послова које обавља квалификовани ималац, односно са њим повезано лице или начина повезаности између тих лица онемогућено, односно отежано вршење надзора над акционарским друштвом за осигурање;

4) квалификовани ималац не прибави сагласност за стицање квалификованог учешћа, односно повећање тог учешћа или на други начин омета вршење надзора над акционарским друштвом за осигурање.

На основу решења из става 1. овог члана квалификовани ималац губи право гласа из акција на основу којих је његово учешће у праву гласа веће од 10%.

Ништавост одлука

Члан 38.

Одлуке донете у органима акционарског друштва за осигурање уз учешће гласова квалификованог имаоца који нема сагласност за стицање квалификованог учешћа ништаве су.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања и послова реосигурања

Члан 39.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања и послова реосигурања подносе оснивачи акционарског друштва за осигурање или, у њихово име, лице које они овласте.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) уговор о оснивању;

2) предлог статута;

3) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала из члана 28. овог закона;

4) пословни план акционарског друштва за осигурање;

5) предлог аката пословне политике из члана 58. став 2. тач. 1) - 12) овог закона, са мишљењем овлашћеног актуара;

6) списак акционара по презимену, имену и адреси, односно фирми и седишту, са укупним номиналним износом акција и процентом учешћа у основном капиталу акционарског друштва за осигурање;

7) за акционаре - правна лица који су квалификовани имаоци:

(1) решење о упису у регистар,

(2) препис акционара из књиге акционара, односно доказ из другог одговарајућег јавног регистра, ако је акционар акционарско друштво за осигурање,

(3) финансијски извештаји, са мишљењем овлашћеног ревизора за последње три године,

(4) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци,

(5) оверену копију решења надлежног органа управе о утврђивању и наплати пореза за текућу, односно претходну годину,

(6) и друге доказе од значаја за оцену бонитета акционара.

8) за акционаре - физичка лица, који су квалификовани имаоци:

(1) доказ да то лице у последње три године није било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је отворен или спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја,

(2) доказ да то лице није безусловно осуђивано за кривична дела против привреде, имовине, службене дужности и корупције, на казну затвора дуже од три месеца,

(3) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци,

(4) оверену копију решења надлежног органа управе о утврђивању и наплати пореза за текућу, односно претходну годину;

9) списак лица која су повезана са квалификованим имаоцима, са доказом о начину повезаности из члана 33. овог закона;

10) за физичка лица која су предложена за чланове управе (чланови управног одбора и директор) и надзорног одбора:

(1) доказ о испуњености услова у погледу школске спреме, квалификације и професионалног искуства,

(2) доказ да то лице у последње три године није било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је отворен или спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја,

(3) доказ да то лице не подлеже ограничењима избора прописаним овим законом, а која се односе на чланове управе и надзорног одбора акционарског друштва за осигурање,

(4) доказ да то лице није безусловно осуђивано на казну затвора дужу од три месеца,

(5) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци,

(6) оверену копију решења надлежног органа управе о утврђивању и наплати пореза за текућу, односно претходну годину;

11) име и презиме лица које ће обављати послове овлашћеног актуара, са подацима из тачке 10) овог става или предуговор са правним лицем регистрованим за обављање актуарских послова, као и доказ о осигурању од одговорности за штету коју овлашћени актуар може проузроковати датим мишљењем;

12) доказ о прописаној организационој, кадровској и техничкој оспособљености акционарског друштва за осигурање за обављање послова из уговора о оснивању и аката пословне политике.

За оснивače - страна лица, документација из става 2. овог члана подноси се у овереном преводу на српски језик.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин доказивања испуњености услова из става 2. овог члана, као и потребну организациону, кадровску и техничку оспособљеност акционарског друштва за осигурање.

Пословни план друштва

Члан 40.

Пословни план акционарског друштва за осигурање из члана 39. став 2. тачка 4) овог закона садржи:

1) основе пословне политике;

2) групу или врсту осигурања за коју се издаје дозвола;

3) програм реосигурања;

4) износ очекиване маргине солвентности, утврђене у складу са одредбама овог закона;

5) планирани износ трошкова оснивања и начин покрића тих трошкова;

6) план ликвидности друштва;

7) елаборат о очекиваним резултатима пословања са мишљењем овлашћеног актуара за трогодишњи период, а нарочито очекивани приход од премија, очекивани расход по основу штета и износ техничких резерви и резерви утврђених у складу са овим законом, очекиване вредности средстава и њихових извора и предрачун трошкова спровођења осигурања, са оценом економске оправданости оснивања у односу на величину и структуру тржишта.

Издавање дозволе за обављање послова осигурања

Члан 41.

Дозвола за обављање послова осигурања издаје се за обављање једне или више врста осигурања којима ће се акционарско друштво за осигурање бавити.

О захтеву за издавање дозволе за обављање послова осигурања, на основу оцене испуњености законских услова и оправданости оснивања акционарског друштва за осигурање, Народна банка Србије одлучује решењем, у року од 60 дана од дана пријема захтева.

У диспозитиву решења Народне банке Србије изричито се наводе врсте осигурања за које се издаје дозвола. Ако се решење издаје за све врсте осигурања из једне групе осигурања, у диспозитиву решења наводи се само та група осигурања.

Упис у регистар

Члан 42.

Оснивачи акционарског друштва за осигурање дужни су да пријаву за упис у регистар надлежног органа поднесу у року од 30 дана од дана добијања дозволе за обављање послова осигурања.

Уз пријаву за упис у регистар подноси се и дозвола за обављање послова осигурања.

Акционарско друштво за осигурање дужно је да решење о упису у регистар достави Народној банци Србије, у року од седам дана од дана пријема тог решења.

Промена дозволе за обављање послова осигурања

Члан 43.

Акционарско друштво за осигурање, ради обављања одређене врсте осигурања која није наведена у дозволи, односно за престанак обављања неке врсте осигурања за коју има дозволу, подноси Народној банци Србије захтев за промену дозволе за обављање послова осигурања.

На издавање дозволе из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе чл. 39 - 42. овог закона.

Одбијање захтева за издавање дозволе за обављање послова осигурања

Члан 44.

Народна банка Србије ће одбити захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања, ако:

1) акционарско друштво за осигурање не достави доказе о испуњености услова из члана 39. овог закона;

2) акционари - квалификовани имаоци немају сагласност из члана 32. овог закона;

3) одредбе уговора о оснивању, односно статута акционарског друштва за осигурање нису у складу са законом;

4) чланови управе или надзорног одбора акционарског друштва за осигурање не поднесу потребне доказе за обављање функције члана управе или надзорног одбора, односно ако предложена лица не испуњавају прописане услове;

5) из статута акционарског друштва за осигурање и друге поднете документације произлази да нису обезбеђени услови прописани за пословање друштва;

6) из статута акционарског друштва за осигурање, других аката и поднете документације и података произлази да акционарско друштво за осигурање није организационо, кадровски и технички оспособљено за обављање послова осигурања у обиму предвиђеном пословним планом;

7) не постоји оправданост оснивања акционарског друштва за осигурање;

8) акционарско друштво за осигурање не испуњава друге услове прописане законом.

Ако Народна банка Србије одбије захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања, дужна је да наведе разлоге за одбијање захтева.

Оснивач коме је захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања одбачен или одбијен, не може поново поднети исти захтев у року од годину дана од дана одбацивања или одбијања тог захтева.

Престанак важења дозволе за обављање послова осигурања

Члан 45.

Дозвола за обављање послова осигурања акционарском друштву за осигурање престаје да важи:

1) ако друштво, у року од 30 дана од дана издавања дозволе, не поднесе пријаву за упис у регистар;

2) ако друштво не отпочне са пословањем у року од шест месеци од дана уписа у регистар;

3) ако друштво не обавља послове осигурања дуже од једне године непрекидно;

4) преносом портфеља осигурања на друго друштво за осигурање;

5) отварањем поступка ликвидације;

6) покретањем стечајног поступка.

У случајевима из става 1. овог члана, Народна банка Србије доноси решење о престанку важења дозволе за обављање послова осигурања.

Акционарско друштво за осигурање којем је престала да важи дозвола за обављање послова осигурања не може закључивати нове уговоре о осигурању, у случају из:

1) става 1. тач. 2) и 3) овог члана, од дана уручења решења из става 2. овог члана;

2) става 1. тачка 4) овог члана, од дана када друштво од Народне банке Србије добије сагласност за пренос портфеља осигурања;

3) става 1. тачка 5) овог члана, од дана доношења решења о отварању поступка ликвидације;

4) става 1. тачка 6) овог члана, од дана доношења решења о покретању стечајног поступка.

Издавање дозволе за обављање послова реосигурања

Члан 46.

На издавање дозволе за обављање послова реосигурања сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на издавање дозволе за обављање послова осигурања.

Органи друштва

Члан 47.

На органе акционарског друштва за осигурање примењује се закон којим се уређује правни положај привредних друштава, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Директор акционарског друштва за осигурање мора бити у радном односу у том друштву, а ако друштво нема директора, у радном односу мора бити председник управног одбора.

Сагласност за обављање функције члана управе и члана надзорног одбора

Члан 48.

Акционарско друштво за осигурање подноси захтев Народној банци Србије за добијање сагласности на предлог одлуке о избору чланова управе, односно чланова надзорног одбора друштва.

Ако је члан управе, односно члан надзорног одбора акционарског друштва за осигурање изабран без сагласности Народне банке Србије, избор се сматра ништавим.

Уз захтев за добијање сагласности из става 1. овог члана подносе се докази из члана 39. став 2. тачка 10) овог закона.

Поред доказа из става 3. овог члана, лице које је кандидат за директора акционарског друштва за осигурање подноси и свој програм пословођења друштвом.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Народна банка Србије ће одбити захтев за добијање сагласности за обављање функције члана управе, односно члана надзорног одбора акционарског друштва за осигурање, ако лице не испуњава услове прописане овим законом или ако из података којима располаже произлази да би због делатности или послова које лице обавља, односно радњи које је лице извршило могло бити угрожено пословање друштва у складу са правилима о управљању ризиком.

Ако је поднет захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања, одлучивање о захтеву из става 1. овог члана спровешће се у поступку одлучивања о захтеву за издавање дозволе.

Одузимање сагласности за обављање функције члана управе и члана надзорног одбора

Члан 49.

Народна банка Србије ће решењем одузети дату сагласност за обављање функције члана управе, односно члана надзорног одбора акционарског друштва за осигурање, ако:

1) је сагласност дата на основу неистинитих и нетачних података;

2) члан управе, односно члан надзорног одбора престане да испуњава услове из члана 39. овог закона;

3) члан управе, односно члан надзорног одбора не поступа у складу са обавезама члана управе, односно члана надзорног одбора, у складу са овим законом.

Народна банка Србије може да наложи акционарском друштву за осигурање да разреши дужности члана, односно чланове управе или надзорног одбора друштва и именује новог члана, односно чланове:

1) ако друштво не поступи у складу са налогом за отклањање утврђених незаконитости и неправилности;

2) ако управа друштва не спроведе мере надзора прописане овим законом;

3) ако друштво не поступа у складу са обавезом благовременог и истинитог извештавања, односно обавештавања Народне банке Србије и после писменог упозорења Народне банке Србије или ако на било који начин омета вршење надзора над његовим пословањем.

Ако је започет поступак за одузимање дозволе за обављање послова осигурања акционарском друштву за осигурање, Народна банка Србије ће у том поступку одлучивати и о одузимању сагласности за обављање функције члана управе, односно члана надзорног одбора друштва.

Ограничење избора

Члан 50.

За члана управе акционарског друштва за осигурање, поред лица прописаних законом којим се уређује правни положај предузећа, не може бити изабрано ни лице које је:

1) повезано са правним лицем у којем акционарско друштво за осигурање има више од 5% учешћа у капиталу или учешћа у праву гласа;

2) члан управе или надзорног одбора у другом акционарском друштву за осигурање.

Обавезе и одговорности чланова управе

Члан 51.

Чланови управе акционарског друштва за осигурање, поред обавеза прописаних законом којим се уређује правни положај предузећа, дужни су да обезбеде:

1) пословање друштва у складу са правилима о управљању ризиком, прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

2) праћење ризика и предузимање одговарајућих мера за управљање ризиком;

3) вођење пословних и других књига и пословне документације, састављање рачуноводствених исправа и финансијских и других извештаја, у складу са законом;

4) састављање извештаја и друге документације која се доставља Народној банци Србије, у складу са овим законом;

5) обављање интерне ревизије, у складу са овим законом;

6) да правни послови закључени са акционарима, повезаним лицима и другим лицима која имају дужност према друштву не буду неповољнији по друштво од истих послова закључених по тржишним условима.

Чланови управе акционарског друштва за осигурање солидарно су одговорни друштву за штету која је настала као последица пропуштања прописаних обавеза.

Обавеза обавештавања надзорног одбора и Народне банке Србије

Члан 52.

Управа акционарског друштва за осигурање дужна је да одмах писмено обавести надзорни одбор друштва, ако:

1) је угрожена ликвидност, односно солвентност друштва;

2) наступе разлози за престанак важења или за одузимање дозволе за обављање послова осигурања, односно разлози за забрану обављања појединих врста осигурања;

3) се гарантна резерва друштва смањи испод нивоа маргине солвентности.

О наступању околности из става 1. овог члана, директор акционарског друштва за осигурање обавештава Народну банку Србије.

Члан управе акционарског друштва за осигурање дужан је да одмах писмено обавести надзорни одбор друштва и Народну банку Србије о:

1) именовању, односно престанку његове функције у органу управе, односно надзорном органу других правних лица;

2) правним пословима на основу којих је он, односно члан његове уже породице посредно или непосредно стекао акције, односно уделе правног лица, на основу којих је члан управе сам или заједно са члановима своје уже породице у том правном лицу стекао квалификовано учешће, односно ако се његово учешће смањило испод границе квалификованог учешћа прописане овим законом.

Надлежност надзорног одбора

Члан 53.

Надзорни одбор акционарског друштва за осигурање, осим послова прописаних законом којим се уређује правни положај предузећа, обавља и следеће послове:

1) прати рад интерне ревизије друштва;

2) разматра обавештења управе друштва из члана 52. овог закона и о свом ставу обавештава управу друштва и Народну банку Србије;

3) разматра налазе Народне банке Србије и других надзорних и инспекцијских органа у поступку надзора и контроле над обављањем делатности осигурања друштва;

4) разматра финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању друштва, са мишљењем овлашћеног актуара и о томе даје мишљење са образложењем, скупштини друштва и Народној банци Србије;

5) разматра извештај о спровођењу политике саосигурања и реосигурања, са мишљењем овлашћеног актуара;

6) даје коментар извештаја о обављеној ревизији скупштини друштва.

Обавезе и одговорности чланова надзорног одбора

Члан 54.

Члан надзорног одбора акционарског друштва за осигурање дужан је да одмах писмено обавести Народну банку Србије о:

1) именовању, односно престанку његове функције у органу управе, односно надзорном органу другог правног лица;

2) правним пословима на основу којих је он, односно члан његове уже породице посредно или непосредно стекао акције, односно уделе правног лица, на основу којих је члан надзорног одбора сам или заједно са члановима своје уже породице у том правном лицу стекао квалификовано учешће, односно ако се његово учешће смањило испод границе квалификованог учешћа прописане овим законом.

Чланови надзорног одбора акционарског друштва за осигурање солидарно су одговорни друштву за штету која је настала као последица пропуштања прописаних обавеза.

Ограничење избора

Члан 55.

На избор члана надзорног одбора акционарског друштва за осигурање сходно се примењују одредбе члана 50. овог закона.

Фирма друштва

Члан 56.

Фирма акционарског друштва за осигурање садржи ознаку ″а.д.о.″.

Сагласност за промену фирме и седишта

Члан 57.

Акционарско друштво за осигурање дужно је да затражи од Народне банке Србије сагласност на предлог одлуке о промени фирме и седишта друштва.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Акти, односно радње из става 1. овог члана донети, односно предузете без сагласности Народне банке Србије ништави су.

Општи акти, годишњи план пословања и акти пословне политике

Члан 58.

Акционарско друштво за осигурање доноси статут, друге опште акте, годишњи план пословања и акте пословне политике.

Акти пословне политике акционарског друштва за осигурање из става 1. овог члана су:

1) општи и посебни услови осигурања и тарифе премија;

2) одлука о техничким основама осигурања;

3) одлука о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја;

4) правилник о условима и начину депоновања и улагања средстава друштва;

5) правилник о максималним стопама режијског додатка;

6) правилник о формирању и начину обрачунавања и висини преносних премија;

7) правилник о формирању и начину обрачуна математичке резерве;

8) правилник о формирању и коришћењу резерви за учешће у добити (само за животна осигурања);

9) правилник о начину утврђивања дела техничке премије за исплату насталих неисплаћених обавеза (резервисане штете);

10) правилник о формирању и коришћењу резерви за изравнавање ризика (само за неживотна осигурања);

11) правилник о условима и начину саосигурања и реосигурања;

12) правилник о условима и начину остваривања регреса;

12а) правилник о поступању са обрасцима евиденције о полисама;

13) други акти пословне политике.

Сагласност за улагања у друга правна лица

Члан 59.

Акционарско друштво за осигурање дужно је да затражи од Народне банке Србије сагласност за улагања на основу којих друштво, посредно или непосредно, стиче квалификовано учешће у другом правном лицу, као и о сваком следећем улагању у то правно лице.

О захтеву из става 1. овог члана Народна банка Србије одлучује у року од 30 дана од дана пријема захтева, сходном применом одредаба овог закона о давању, односно одузимању сагласности на улагање у акционарско друштво за осигурање.

Акти, односно радње из става 1. овог члана донети, односно предузете без сагласности Народне банке Србије ништави су.

3. Друштво за узајамно осигурање

Делатност друштва

Члан 60.

Друштво за узајамно осигурање је правно лице које обавља делатност осигурања у интересу својих чланова (осигураника), по принципу узајамности и солидарности.

Друштво за узајамно осигурање може обављати све послове осигурања, осим послова реосигурања.

Оснивачи друштва

Члан 61.

Друштво за узајамно осигурање могу основати правна и физичка лица.

Фирма друштва

Члан 62.

Фирма друштва за узајамно осигурање садржи ознаку ″д.у.о.″.

Врсте друштава

Члан 63.

Друштво за узајамно осигурање оснива се као друштво с неограниченим доприносом или друштво с ограниченим доприносом.

Друштво за узајамно осигурање с неограниченим доприносом може од сваког члана (осигураника) захтевати уплату додатног доприноса потребног за намирење непокривених штета и осталих расхода, без ограничења.

Друштво за узајамно осигурање с ограниченим доприносом може од сваког члана (осигураника) захтевати уплату додатног доприноса који није већи од његовог претходно уплаћеног доприноса у целини из исте пословне године, ако су штете и остали расходи већи од претходно уплаћеног доприноса и осталих прихода друштва.

Ако друштво за узајамно осигурање обавља послове више врста осигурања, статутом се може предвидети плаћање додатног доприноса одвојено за сваку врсту осигурања.

Висина новчаног дела основног капитала

Члан 64.

Новчани део основног капитала друштва за узајамно осигурање не може бити мањи од износа прописаног у члану 28. овог закона.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања

Члан 65.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова осигурања подносе оснивачи друштва за узајамно осигурање или, у њихово име, лице које они овласте.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) уговор о оснивању;
2) предлог статута;
3) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала из члана 28. овог закона;
4) предлог аката пословне политике из члана 58. став 2. овог закона, са мишљењем овлашћеног актуара;
5) доказ о уплати доприноса (премија) чланова (осигураника), са списком тих чланова;
6) доказ да оснивачи испуњавају услове из члана 39. овог закона;
7) пословни план друштва.

На списку чланова из става 2. тачка 5) овог члана мора бити најмање 250 физичких лица, ако се друштво за узајамно осигурање оснива за послове животних осигурања, односно најмање 300 физичких или правних лица, ако се друштво оснива за послове неживотних осигурања.

Уговор о оснивању друштва

Члан 66.

Уговор о оснивању друштва за узајамно осигурање садржи одредбе о:

1) фирми и седишту;
2) имену и адреси, односно фирми и седишту оснивача;
3) пословима осигурања, тј. врстама осигурања и броју истих ризика;
4) износу новчаног дела основног капитала и других средстава;
5) броју оснивача и висини улога сваког оснивача;
6) условима, роковима и начину враћања уплаћених улога оснивача, с каматом из вишка прихода над расходима (у даљем тексту: вишак);
7) последицама промене статута, општих услова осигурања и одлуке о престанку друштва на закључене уговоре о осигурању;
8) последицама пропуштања уплате улога, минималног доприноса, међусобним односима у случају неиспуњења прописаних услова у погледу минималног броја чланова (осигураника), односно истих ризика.

Уговор о оснивању друштва за узајамно осигурање може да садржи и друге одредбе које су од значаја за оснивање и пословање друштва.

Статут друштва

Члан 67.

Статут друштва за узајамно осигурање садржи одредбе о:

1) фирми и седишту;
2) пословима осигурања за које је друштво добило дозволу и врстама осигурања којима ће се бавити друштво;
3) износу новчаног дела основног капитала друштва и других средстава и уплати доприноса чланова (осигураника);
4) броју и висини оснивачких улога појединих чланова (осигураника);
5) начину утврђивања доприноса чланова (осигураника) и условима и роковима уплате доприноса;
6) праву чланова (осигураника) на накнаду штете;
7) ограниченом, односно неограниченом доприносу;
8) обавези уплате додатног доприноса за покриће мањка или могућности да се мањак друштва покрије сразмерним умањењем накнаде свим члановима (осигураницима);
9) почетку и престанку чланства у друштву;
10) правима и обавезама чланова (осигураника) који иступе из друштва;
11) начину потписивања фирме и заступању друштва;
12) органима друштва и њиховом саставу, избору, опозиву, делокругу и начину рада и одлучивања;
13) фондовима и резервама;
14) условима и начину расподеле вишка, односно покрића мањка;
15) поступку измене статута;
16) начину промене облика организовања друштва;
17) престанку друштва;
18) другим питањима значајним за пословање друштва.

Резерве из вишка

Члан 68.

Статутом друштва за узајамно осигурање мора бити одређен начин формирања резерви за покриће мањка у пословању друштва, доприноси (премије) који се годишње користе за формирање тих резерви и најмањи износ тих резерви.

Права и обавезе чланова друштва

Члан 69.

Осигураник стиче својство члана друштва за узајамно осигурање потписивањем уговора о осигурању.

Члан друштва за узајамно осигурање не одговара за обавезе друштва.

Члан друштва за узајамно осигурање не може пребијати своје обавезе према друштву за плаћање доприноса и накнадних уплата са својим потраживањем према друштву.

Плаћање доприноса и распоређивање вишка морају бити под једнаким условима за све чланове друштва за узајамно осигурање.

Скупштина друштва

Члан 70.

Скупштину друштва за узајамно осигурање чине оснивачи и чланови (осигураници).

Оснивачи и чланови (осигураници) управљају друштвом за узајамно осигурање сразмерно улозима и доприносима.

Оснивачи друштва за узајамно осигурање учествују у управљању друштвом до повраћаја уплаћених улога.

Примена одредаба о акционарском друштву за осигурање

Члан 71.

Одредбе члана 26, чл. 39 - 55. и чл. 57 - 59. овог закона сходно се примењују и на друштво за узајамно осигурање.

III. ПОСРЕДНИЦИ И ЗАСТУПНИЦИ У ОСИГУРАЊУ

1. Посредовање у осигурању

Послови посредовања у осигурању

Члан 72.

Послови посредовања у осигурању су послови који се односе на довођење у везу осигураника, односно уговарача осигурања са друштвом за осигурање ради преговарања о закључењу уговора о осигурању, на основу налога друштва за осигурање основаног у складу са одредбама овог закона или налога осигураника, односно уговарача осигурања.

Друштво за посредовање у осигурању

Члан 73.

Послове посредовања у осигурању, као једину делатност, обавља друштво за посредовање у осигурању које је добило дозволу Народне банке Србије за обављање тих послова.

Уз послове посредовања у осигурању из члана 72. овог закона, друштво за посредовање у осигурању може обављати и послове саветовања и помоћи у обради штета и процени ризика и штета.

Друштво за посредовање у осигурању не може обављати послове заступања у осигурању.

Изузетно од одредбе става 3. овог члана, друштво за посредовање у осигурању може обављати и послове заступања у осигурању за одређену врсту осигурања под условом да испуњава услове из члана 93. став 2. тач. 5), 7) и 8) овог закона и да има дозволу Народне банке Србије за обављање тих послова, с тим што у истом правном послу не може бити заступник за једну, а посредник за другу уговорну страну.

Забрана посредовања у осигурању

Члан 74.

Друштво за посредовање у осигурању не може посредовати ради закључења уговора о осигурању са друштвом за осигурање, ако би закључење уговора о осигурању било супротно члану 23. овог закона.

Фирма друштва

Члан 75.

Фирма друштва за посредовање у осигурању мора садржати и ознаку делатности ″посредовање у осигурању″.

Оснивање друштва

Члан 76.

Друштво за посредовање у осигурању оснива се као акционарско друштво или друштво с ограниченом одговорношћу, на основу закона којим се уређује правни положај предузећа, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Ако се друштво за посредовање у осигурању оснива као акционарско друштво, новчани део основног капитала не може бити мањи од 25.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Ако се друштво за посредовање у осигурању оснива као друштво с ограниченом одговорнишћу, новчани део основног капитала не може бити мањи од 12.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Ако друштво за посредовање у осигурању обавља и послове заступања у осигурању, износ основног капитала из ст. 2. и 3. овог члана увећава се за 30%.

Друштво за посредовање у осигурању дужно је да у свом пословању обезбеди да основни капитал друштва увек буде у висини која није мања од износа из ст. 2. и 3. овог члана, с тим што у новцу, краткорочним хартијама од вредности и краткорочним пласманима мора имати најмање 50% укупног износа основног капитала.

Акције

Члан 77.

Акције акционарског друштва за посредовање у осигурању могу гласити само на име.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова посредовања у осигурању

Члан 78.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова посредовања у осигурању подносе оснивачи друштва за посредовање у осигурању или, у њихово име, лице које они овласте.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) оснивачки акт;

2) *(брисана)*;

3) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала из члана 76. овог закона;

4) списак акционара, односно власника удела са подацима из члана 39. став 2. тач. 7) и 8) овог закона;

5) пословни план друштва;

6) доказ да физичка лица која су предложена за чланове управе и надзорног одбора друштва испуњавају услове из члана 39. овог закона;

7) доказ о кадровској и техничкој оспособљености друштва;

8) предуговор или уговор о осигурању од одговорности за штете које настану обављањем делатности или безусловну финансијску гаранцију банке која је прихваћена од Народне банке Србије на суму осигурања, односно на износ од најмање 100.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате;

9) доказ о повезаности по основу капитала или на други начин са друштвима за осигурање, друштвима за заступање у осигурању или друштвима за посредовање у осигурању.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин доказивања испуњености услова за лица из става 2. тачка 6) овог члана, као и потребну кадровску и техничку оспособљеност друштва.

Издавање дозволе за обављање послова посредовања у осигурању

Члан 79.

О захтеву за издавање дозволе за обављање послова посредовања у осигурању Народна банка Србије одлучује решењем, у року од 60 дана од дана пријема захтева.

Упис у регистар

Члан 80.

Оснивачи друштва за посредовање у осигурању дужни су да пријаву за упис у регистар надлежног органа поднесу у року од 30 дана од дана добијања дозволе за обављање послова посредовања у осигурању.

Уз пријаву за упис у регистар подноси се и дозвола за обављање послова посредовања у осигурању.

Друштво за посредовање у осигурању дужно је да решење о упису у регистар достави Народној банци Србије, у року од седам дана од дана пријема тог решења.

Одузимање дозволе за обављање послова посредовања у осигурању

Члан 81.

Народна банка Србије ће одузети друштву за посредовање у осигурању дозволу за обављање послова посредовања у осигурању, ако:

1) друштво за посредовање у осигурању престане да испуњава један од услова из члана 78. овог закона;

2) је пословањем друштва за посредовање у осигурању угрожен интерес осигураника или је утврђено непоштовање закона и других прописа;

3) друштво за посредовање у осигурању посредује за друштво за осигурање које нема дозволу за обављање послова осигурања.

Овлашћење за обављање послова посредовања у осигурању

Члан 82.

Послове посредовања у осигурању у друштву за посредовање у осигурању могу обављати само запослени у том лицу који имају овлашћење Народне банке Србије (у даљем тексту: овлашћени посредници).

Народна банка Србије издаје овлашћење за обављање послова посредовања у осигурању лицу које испуњава следеће услове:

1) има пребивалиште на територији Републике;

2) пунолетно је и има потпуну пословну способност;

3) положило је стручни испит за обављање послова посредовања у осигурању;

4) правноснажном судском одлуком није му изречена мера безбедности или заштитна мера забране обављања делатности.

5) *(брисана)*

Народна банка Србије ближе прописује садржину и начин полагања испита из става 2. тачка 3) овог члана.

Страно физичко лице које, по праву државе чији је држављанин, испуњава услове за обављање послова посредовања у осигурању, може обављати те послове**, под условима узајамности**[5].

Одузимање овлашћења

Члан 83.

Народна банка Србије ће одузети овлашћење за обављање послова посредовања у осигурању лицу које:

1) овлашћење добије на основу неистинитих и нетачних података;

2) престане да испуњава услове из члана 82. став 2. овог закона;

3) не поступа у складу са овим законом.

Посебна обавеза друштва за посредовање у осигурању

Члан 84.

Друштво за посредовање у осигурању које обавља послове посредовања у осигурању на основу налога осигураника, дужно је да осигуранику пружи објашњења и савете о околностима које су од значаја за закључење уговора о осигурању.

У извршавању обавезе из става 1. овог члана, друштво за посредовање у осигурању дужно је нарочито да:

1) изради одговарајућу анализу опасности и предложи одговарајуће покриће;

2) изради процену солвентности друштва за осигурање, на основу података о пословању тог друштва;

3) посредује, ради преговарања о закључењу уговора о осигурању са друштвом за осигурање које, у односу на околности појединог случаја, осигуранику нуди најповољнију заштиту;

4) обавести друштво за осигурање о осигураниковој намери да закључи уговор о осигурању и да осигуранику понуди услове осигурања и упозна га са правилима за израчунавање премије;

5) провери садржину полисе осигурања;

6) понуди помоћ осигуранику за време трајања уговора о осигурању, пре и после наступања осигураног случаја, а нарочито да води рачуна о томе да осигураник у утврђеним роковима изврши радње које су од значаја за очување, односно остваривање права из уговора о осигурању;

7) прати извршавање уговора о осигурању који је осигураник закључио уз његово посредовање;

8) изради предлог за измену закљученог уговора о осигурању, ради веће сигурности осигураника.

Супротност интереса

Члан 85.

Друштво за посредовање у осигурању дужно је да упозна осигураника са свим правним и економским односима са друштвом за осигурање који утичу на непристрасност друштва за посредовање у осигурању у испуњавању обавеза према осигуранику.

Под правним и економским односима из става 1. овог члана сматрају се нарочито одредбе уговора о посредовању закљученог између друштва за посредовање у осигурању и друштва за осигурање, на основу којих је друштво за посредовање у осигурању:

1) дужно посредовати искључиво у закључењу уговора о осигурању са одређеним друштвом за осигурање;

2) уговорило право на увећану провизију, у односу на уобичајену провизију за посредовање код одређених врста осигурања.

Примена одредаба о акционарском друштву за осигурање

Члан 86.

На питања дозвола и сагласности које друштву за посредовање у осигурању издаје Народна банка Србије и уписа у регистар надлежног органа, која нису уређена одредбама овог одељка, сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на акционарска друштва за осигурање.

2. Заступање у осигурању

Послови заступања у осигурању

Члан 87.

Послове заступања у осигурању обавља правно или физичко лице на основу уговора о заступању, у име и за рачун друштва за осигурање основаног у складу са овим законом.

Друштво за заступање у осигурању и заступници у осигурању

Члан 88.

Послове заступања у осигурању, као једину делатност, обавља друштво за заступање у осигурању и физичко лице - предузетник (у даљем тексту: заступник у осигурању), који су добили дозволу за обављање послова заступања у осигурању у складу са овим законом.

Уз послове заступања у осигурању друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању могу обављати и послове саветовања и помоћи у обради штета и процени ризика и штета.

Друштво за осигурање води евиденцију друштава за заступање у осигурању и заступника у осигурању који за то друштво обављају послове заступања у осигурању.

Народна банка Србије има право да изврши увид у евиденцију из става 3. овог члана.

---

[5] Ова одредба престаје да важи од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

Ограничење заступања у осигурању

Члан 89.

Друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању може да обавља послове заступања само за једно друштво за осигурање.

Изузетно од става 1. овог члана, друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању може заступати више друштава за осигурање, уз њихову писмену сагласност.

Друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању дужан је да у својим пословним просторијама има на видном месту истакнут назив друштва за осигурање које заступа.

Фирма друштва за заступање у осигурању и заступника у осигурању

Члан 90.

Фирма друштва за заступање у осигурању, односно заступника у осигурању мора садржати и ознаку делатности ″заступање у осигурању″.

Оснивање друштва за заступање у осигурању

Члан 91.

Друштво за заступање у осигурању оснива се као акционарско друштво или друштво с ограниченом одговорношћу, на основу закона којим се уређује правни положај предузећа, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Ако се друштво за заступање у осигурању оснива као акционарско друштво, новчани део основног капитала не може бити мањи од 25.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Ако се друштво за заступање у осигурању оснива као друштво с ограниченом одговорношћу, новчани део основног капитала не може бити мањи од 12.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Друштво за заступање у осигурању дужно је да у свом пословању обезбеди да основни капитал друштва увек буде у висини која није мања од износа из ст. 2. и 3. овог члана, с тим што у новцу, краткорочним хартијама од вредности и краткорочним пласманима мора имати најмање 50% укупног износа основног капитала.

Заступник у осигурању мора увек имати на рачуну најмање 1.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије.

Акције

Члан 92.

Акције акционарског друштва за заступање у осигурању могу гласити само на име.

Захтев за издавање дозволе друштву за заступање у осигурању

Члан 93.

Захтев за издавање дозволе за обављање послова заступања у осигурању подносе оснивачи друштва за заступање у осигурању или, у њихово име, лице које они овласте.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) оснивачки акт;

2) *(брисана)*;

3) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала из члана 91. овог закона;

4) списак акционара, односно власника удела са подацима из члана 39. став 2. тач. 7) и 8) овог закона;

5) пословни план друштва;

6) доказ да физичка лица која су предложена за чланове управе и надзорног одбора друштва испуњавају услове из члана 39. овог закона;

7) доказ о кадровској и техничкој оспособљености друштва за заступање у осигурању;

8) предуговор или уговор о заступању са друштвом за осигурање који мора да садржи одредбу о праву друштва за осигурање на трајни надзор над извршавањем тог уговора;

9) доказ о повезаности по основу капитала или на други начин са друштвима за осигурање, друштвима за заступање у осигурању или друштвима за посредовање у осигурању.

Народна банка Србије ближе прописује услове и начин доказивања испуњености услова за лица из става 2. тачка 6) овог члана, као и потребну кадровску и техничку оспособљеност друштва.

Захтев за издавање дозволе заступнику у осигурању

Члан 94.

Заступник у осигурању уписује се у регистар код надлежног органа управе, на основу дозволе за обављање послова заступања у осигурању коју издаје Народна банка Србије на његов захтев, односно захтев лица које он овласти.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) оснивачки акт;

2) доказ о идентитету заступника у осигурању (лично име, број личне карте и јединствени матични број грађана);

3) доказ о пребивалишту заступника у осигурању;

4) доказ да на рачуну има уплаћена средства из члана 91. став 5. овог закона;

5) доказ о стручној спреми заступника у осигурању;

6) доказ да заступник у осигурању у последње три године није био члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је отворен или спроведен поступак принудне ликвидације, односно стечаја;

7) доказ да заступник у осигурању није безусловно осуђиван на казну затвора дужу од три месеца;

8) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци;

9) оверена копија решења надлежног органа управе о утврђивању и наплати пореза за текућу, односно претходну годину;

10) доказ да заступник у осигурању поседује овлашћење за заступање у осигурању;

11) пословни план;

12) предуговор или уговор о заступању са друштвом за осигурање који мора да садржи одредбу о праву друштва за осигурање на трајни надзор над извршавањем тог уговора;

13) доказ о кадровској и техничкој оспособљености заступника у осигурању;

14) доказ о повезаности по основу капитала или на други начин са друштвима за осигурање, друштвима за заступање у осигурању или друштвима за посредовање у осигурању.

Заступник у осигурању дужан је да решење о упису у регистар код надлежног органа управе достави Народној банци Србије, у року од седам дана од дана пријема решења.

Овлашћење за обављање послова заступања у осигурању

Члан 95.

Послове заступања у осигурању у друштву за заступање у осигурању и код заступника у осигурању могу обављати само запослени у том лицу који имају овлашћење Народне банке Србије (у даљем тексту: овлашћени заступници).

Народна банка Србије издаје овлашћење за обављање послова заступања у осигурању лицу које испуњава следеће услове:

1) има пребивалиште на територији Републике;

2) пунолетно је и има потпуну пословну способност;

3) положило је стручни испит за обављање послова заступања у осигурању;

4) правоснажном судском одлуком није му изречена мера безбедности или заштитна мера забране обављања делатности.

5) *(брисана)*

Народна банка Србије прописује садржину и начин полагања испита из става 2. тачка 3) овог члана.

Страно физичко лице које, по праву државе чији је држављанин, испуњава услове за обављање послова заступања у осигурању, може обављати те послове**, под условима узајамности**[6].

Право увида у уговор о заступању у осигурању

Члан 96.

Уговор о заступању у осигурању чува се у пословним просторијама уговорних страна.

Народна банка Србије има право да изврши увид у уговор из става 1. овог члана.

Новчана средства и инструменти плаћања

Члан 97.

Друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању дужан је да новчана средства и остале инструменте плаћања и обезбеђења плаћања, која је наплатио, односно преузео од осигураника, односно уговарача осигурања, у име и за рачун друштва за осигурање, уплати у корист друштва истог, а најкасније наредног радног дана од дана наплате или преузимања, односно да у истом року преда остале инструменте плаћања и обезбеђења плаћања.

Друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању врши наплату премије осигурања, у складу са прописима и актима друштва за осигурање.

Средства и инструменте плаћања и обезбеђења из става 1. овог члана друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању дужан је да чува на сигурном месту до уплате, односно предаје друштву за осигурање.

Одговорност за заступање у осигурању

Члан 98.

За радње предузете у обављању послова заступања у осигурању одговара друштво за осигурање.

Друштво за заступање у осигурању, односно заступник у осигурању одговара осигуранику за штету која настане услед лажног представљања или непажње друштва за заступање, односно заступника у осигурању, односно због тога што друштво за заступање, односно заступник у осигурању није открио да обавља делатност у својству заступника.

Директор друштва за осигурање, односно лице са посебним овлашћењима које је закључило уговор о заступању, одговара друштву за осигурање за штету проузроковану друштву која је настала из тог уговора.

Примена одредаба о друштву за посредовање у осигурању

Члан 99.

На издавање и одузимање дозволе и сагласности друштву за заступање у осигурању и заступнику у осигурању, овлашћења за обављање послова заступања у осигурању и доказ о упису у регистар, сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на друштво за посредовање у осигурању.

---

[6] Ова одредба престаје да важи од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

IV. АГЕНЦИЈА ЗА ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА У ОСИГУРАЊУ

Послови агенције

Члан 100.

Агенција за пружање других услуга у осигурању (у даљем тексту: агенција) је правно лице које обавља послове утврђивања и процене ризика и штета, посредовања ради продаје и продају остатака осигураних оштећених ствари и послове пружања других интелектуалних и техничких услуга у вези са пословима осигурања.

Агенција се оснива као акционарско друштво или друштво с ограниченом одговорношћу, на основу закона којим се уређује правни положај предузећа, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Забрана обављања послова осигурања и послова посредовања и заступања у осигурању

Члан 101.

Агенција не може обављати послове осигурања, послове посредовања и послове заступања у осигурању.

Оснивање агенције

Члан 102.

Ако се агенција оснива као акционарско друштво, новчани део основног капитала не може бити мањи од 25.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Ако се агенција оснива као друштво с ограниченом одговорнишћу, новчани део основног капитала не може бити мањи од 12.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Агенција је дужна да у свом пословању обезбеди да основни капитал агенције увек буде у висини која није мања од износа из ст. 1. и 2. овог члана, с тим што у новцу, краткорочним хартијама од вредности и краткорочним пласманима мора имати најмање 50% укупног износа основног капитала.

Захтев за издавање дозволе за пружање других услуга у осигурању

Члан 103.

Захтев за издавање дозволе за пружање других услуга у осигурању подносе оснивачи агенције или, у њихово име, лице које они овласте.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) оснивачки акт;

2) *(брисана)*;

3) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала из члана 102. овог закона;

4) пословни план агенције;

5) списак акционара, односно власника удела са подацима из члана 39. став 2. тач. 7) и 8) овог закона;

6) доказ да физичка лица која су предложена за чланове управе и надзорног одбора агенције испуњавају услове из члана 39. овог закона;

7) доказ о кадровској и техничкој оспособљености агенције;

8) доказ да са друштвима за осигурање, друштвима за посредовање у осигурању или друштвима за заступање у осигурању не чини повезано лице у складу са овим законом и законом којим се уређује правни положај предузећа.

Посебно организован део

Члан 104.

Пословима из члана 100. овог закона могу се бавити и предузећа и друга правна лица, под условом да имају посебно организован део за обављање тих послова, који је кадровски и технички оспособљен за пружање других услуга у осигурању и да на посебан рачун уплате и воде износ од 12.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Примена одредаба о друштву за посредовање у осигурању

Члан 105.

На питања издавања и одузимања дозволе и сагласности и на доказ о упису у регистар агенција, предузећа и других правних лица из члана 104. овог закона, која нису уређена одредбама овог одељка, сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на друштва за посредовање у осигурању.

V. ИМОВИНА И ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Премија осигурања

Члан 106.

Премија осигурања састоји се од функционалне премије и режијског додатка.

Функционална премија састоји се од техничке премије, а може садржати и допринос за превентиву, ако је урачунат у премију осигурања.

Врсте техничких резерви

Члан 107.

Друштво за осигурање дужно је да, на крају обрачунског периода, утврди техничке резерве за покриће обавеза из обављања послова осигурања.

Друштво за осигурање које обавља послове једне или више врста животних осигурања утврђује техничке резерве за:

1) преносне премије;
2) резервисане штете;
3) учешће у добити;
4) математичку резерву.

Друштво за осигурање које обавља послове једне или више врста неживотних осигурања утврђује техничке резерве за:

1) преносне премије;
2) резервисане штете;
3) изравнање ризика.

Техничке резерве из ст. 2. и 3. овог члана образују се коришћењем начела актуарске математике, правила струке осигурања и одговарајућих статистичких података.

Народна банка Србије прописује ближе критеријуме и начин обрачунавања техничких резерви из става 4. овог члана.

Преносне премије

Члан 108.

Преносне премије образују се издвајањем из укупне премије осигурања на крају текућег обрачунског периода, одвојено за сваку врсту осигурања, сразмерно времену трајања осигурања.

Преносне премије су део премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном обрачунском периоду.

Резервисане штете

Члан 109.

Резервисане штете образују се у висини процењеног износа обавеза за настале пријављене, а нерешене штете и за настале непријављене штете у текућем периоду.

Ако се штете за поједине врсте осигурања појављују у облику ренте, резевисане штете утврђују се у капитализованом износу свих будућих обавеза.

Резерве за учешће у добити

Члан 110.

Резерве за учешће у добити образују се у висини износа на који осигураници имају право по основу учешћа у добити из уговора о осигурању живота, ако су осигураници прихватили да учествују у ризику депоновања и улагања средстава техничких резерви.

Математичка резерва

Члан 111.

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања.

Математичка резерва се израчунава посебно за сваки уговор о осигурању живота, тако што се вредност обавеза исказује у време израчунавања математичке резерве.

Резерве за изравнање ризика

Члан 112.

Резерве за изравнање ризика образују се на терет расхода друштва за осигурање, посебно за сваку врсту неживотних осигурања и користе се за временско изравнање тока штета у појединим врстама осигурања.

Резерве из става 1. овог члана образују се на основу стандардног одступања меродавних техничких резултата у текућој пословној години од просечног меродавног техничког резултата за сваку врсту неживотних осигурања којима се друштво за осигурање бави у посматраном периоду.

Одржавање ликвидности

Члан 113.

Друштво за осигурање дужно је да обезбеђује ликвидност и да благовремено исплаћује штете и друге обавезе друштва.

Друштво за осигурање може слободна средства депоновати и улагати, уз услов одржавања сталне ликвидности друштва и благовремене исплате штета и других обавеза друштва.

Друштво за осигурање дужно је да у пословању средствима осигурања предузима потребне мере за обезбеђење сигурности депоновања, односно улагања, са циљем да се не угрози њихова реална вредност и ликвидност друштва у извршавању обавеза из уговора о осигурању и других обавеза.

Народна банка Србије ближе прописује начин утврђивања и праћења ликвидности друштва.

Депоновање и улагање средстава техничких резерви

Члан 114.

Средства техничких резерви могу се депоновати и улагати у:

1) хартије од вредности издате од стране државе, централне банке, међународних финансијских организација, односно у хартије од вредности за које гарантује неки од наведених субјеката;

2) обвезнице, односно друге дужничке хартије од вредности којима се тргује на организованом тржишту хартија од вредности у земљи;

3) обвезнице, односно друге дужничке хартије од вредности којима се не тргује на организованом тржишту хартија од вредности, чији је издавалац правно лице са седиштем у земљи;

4) акције којима се тргује на организованом тржишту хартија од вредности у земљи;

5) акције којима се не тргује на организованом тржишту хартија од вредности, ако је њихов издавалац домаће правно лице и ако су издате као хартије од вредности у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вредности;

6) депоновања и улагања код банака са седиштем у земљи;

7) непокретности и друга стварна права на непокретностима, ако су уписане у земљишне, односно друге јавне књиге, ако доносе принос, односно ако је у вези са њима могуће очекивати принос и ако је њихова куповна цена одређена на основу процене овлашћеног процењивача.

Средства техничких резерви могу се држати у готовини у благајни и на рачунима код банке.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, Народна банка Србије може прописати и друге врсте депоновања и улагања која су, с обзиром на сигурност, принос и утрживост, одговарајућа за депоновање и улагање.

Ограничења појединих депоновања и улагања средстава техничких резерви

Члан 115.

Народна банка Србије прописује ограничења појединих облика депоновања и улагања из члана 114. овог закона.

Друштво за осигурање дужно је да тромесечно обавештава Народну банку Србије о депоновању и улагању средстава из става 1. овог члана.

Гарантна резерва

Члан 116.

Ради обезбеђења трајног извршавања обавеза, друштво за осигурање мора имати гарантну резерву.

Гарантну резерву чине:

1) основни капитал;

2) резерве из добити и резерве утврђене актима друштва;

3) нераспоређена добит из ранијих година, до 50%;

4) део нераспоређене добити текуће године, до 50%, под условом да утврђени износ не прелази просечну вредност нето добити остварене у последње три године и да не прелази 25% од гарантне резерве;

5) ревалоризационе резерве.

Народна банка Србије може прописати и друге облике средстава која чине гарантну резерву, као и износ учешћа тих средстава у гарантној резерви.

Резерве из става 2. тач. 2) и 5) овог члана не могу чинити више од 20% гарантне резерве.

Гарантна резерва умањује се за откупљене сопствене акције, губитак из ранијих година и губитак из текуће године.

Укупан износ гарантне резерве не може бити мањи од износа прописаног у члану 28. овог закона.

Члан 117.

(Брисан)

Ограничења појединих депоновања и улагања средстава гарантне резерве

Члан 118.

Друштво за осигурање средства гарантне резерве депонује и улаже у облике прописане чланом 114. овог закона и у друге облике утврђене пословном политиком друштва.

Народна банка Србије може прописати највише износе појединих депоновања и улагања из става 1. овог члана.

Друштво за осигурање дужно је да тромесечно обавештава Народну банку Србије о депоновању и улагању средстава из става 1. овог члана.

Депоновање и улагање средстава осигурања

Члан 119.

Средства друштва за осигурање депонују се и улажу у Републици.

Средства из става 1. овог члана друштво за осигурање може депоновати и улагати и у иностранству у висини до 20% износа основног капитала, уз претходну сагласност Народне банке Србије.

Маргина солвентности

Члан 120.

Маргина солвентности друштва за осигурање одговара укупној активи умањеној за нематеријална улагања, активна временска разграничења, губитак, обавезе (укључујући математичку резерву осигурања живота) и за преносне позиције (преносне премије и резервисане штете).

Друштво за осигурање израчунава маргину солвентности одвојено за животна, одвојено за неживотна осигурања.

Примена премијске основе

Члан 121.

Друштво за осигурање, за прву годину пословања, маргину солвентности израчунава применом премијске основе.

Обезбеђење маргине солвентности

Члан 122.

Друштво за осигурање дужно је да у свом пословању обезбеди да маргина солвентности увек буде у висини утврђеној на начин који пропише Народна банка Србије.

Висина гарантне резерве

Члан 123.

Гарантна резерва друштва за осигурање увек мора бити већа од израчунате маргине солвентности.

Мере за обезбеђење солвентности

Члан 124.

Ако гарантна резерва друштва за осигурање не достиже израчунату маргину солвентности, друштво је дужно да у року од 30 дана од дана утврђивања неусклађености гарантне резерве и маргине солвентности донесе програм мера за усклађивање гарантне резерве и маргине солвентности и достави га Народној банци Србије.

Правила о управљању ризиком

Члан 125.

Друштво за осигурање поступа у складу са правилима о управљању ризиком ако у свом пословању обезбеђује:

1) саосигурање и реосигурање вишкова ризика изнад максималног самопридржаја, у складу са чланом 15. овог закона;

2) плаћање штета, уговорених сума осигурања и извршавање других обавеза из основа осигурања, у складу са чл. 21. и 22. овог закона;

3) основни капитал најмање у висини прописаној чланом 28. овог закона;

4) техничке резерве, у складу са чланом 107. овог закона;

5) ликвидност друштва, у складу са чланом 113. овог закона;

6) депоновање и улагање средстава техничких резерви, у складу са чл. 114. и 115. овог закона;

7) гарантну резерву, у складу са чланом 116. овог закона;

8) депоновање и улагање средстава гарантне резерве, у складу са чланом 118. овог закона;

9) маргину солвентности, у складу са чл. 120. и 122. овог закона;

10) друге активности ради испуњења обавеза из тач. 1) - 9) овог члана, као и других обавеза прописаних овим законом које се односе на управљање ризиком.

Приходи

Члан 126.

Приходе друштва за осигурање чине премије осигурања и активних послова реосигурања и други приходи од послова осигурања, приходи од финансирања и непословни и ванредни приходи.

Расходи

Члан 127.

Расходи друштва за осигурање јесу расходи за штете и уговорене суме осигурања, расходи за штете по основу активних послова реосигурања, расходи за премије по основу пасивних послова реосигурања и други расходи од послова осигурања, расходи за обављање делатности осигурања и реосигурања (трошкови за спровођење осигурања и реосигурања), као и расходи финансирања и непословни и ванредни расходи.

Расходима за штете из става 1. овог члана сматрају се и трошкови утврђивања и процењивања штета, трошкови остваривања регресних захтева, судски трошкови и таксе у споровима по обавезама из основа осигурања, трошкови вештачења и други трошкови у вези са исплатом штета.

Расходи друштва за осигурање су и:

1) резервисања за штете из осигурања, саосигурања и реосигурања;

2) издвајања из премије осигурања живота за математичку резерву;

3) издвајања на име учешћа осигураника за повећање суме осигурања и слична давања код осигурања живота, у складу са условима осигурања живота;

4) издвајања за резерве за изравнање ризика.

Разграничење трошкова прибављања осигурања

Члан 128.

Трошкови прибављања осигурања могу се разграничити у сразмери преносне премије и укупне премије, у складу са законом.

Утврђивање резултата пословања

Члан 129.

Резултат пословања акционарског друштва за осигурање чини остварена добит или губитак.

Друштво за узајамно осигурање утврђује остварени вишак или мањак.

Распоред остварене добити, односно вишка

Члан 130.

Из остварене добити односно вишка, друштво за осигурање накнађује порез на добит, односно вишак, а остатак представља нераспоређену добит, односно вишак.

Друштво за осигурање нераспоређену добит, односно вишак из ранијих година распоређује по следећем редоследу:

1) за покриће губитка, односно мањка из ранијих година;
2) за издвајања у резерве;
3) за друге намене утврђене статутом друштва.

Редослед покрића губитка, односно мањка

Члан 131.

Друштво за осигурање покрива губитак, односно мањак из ранијих година према следећем редоследу, из:

1) нераспоређене добити, односно вишка;
2) резерви;
3) основног капитала.

Друштво за узајамно осигурање, пре почетка коришћења основног капитала, покрива мањак из додатног доприноса чланова (осигураника) или сразмерним умањењем накнаде штета свим члановима (осигураницима), односно истовремено из додатног доприноса и сразмерног умањења накнаде штете.

Програм мера за покриће губитка, односно мањка

Члан 132.

Друштво за осигурање дужно је да у текућој пословној години покрије непокривени губитак, односно мањак из претходне године, као и да накнади основни капитал у износу искоришћеном за покриће губитка, односно мањка, ако је основни капитал друштва смањен испод износа из члана 28. овог закона.

Друштво за осигурање обавештава Народну банку Србије о насталом губитку, односно мањку и доставља програм мера за покриће насталог губитка, односно мањка, даном утврђивања губитка, односно мањка, а најкасније у року од 15 дана од дана утврђеног за предају финансијског извештаја правном лицу надлежном за вођење регистра бонитета правних лица у складу са законом.

Изузетно од става 2. овог члана, друштво за осигурање које настали губитак, односно мањак покрије из нераспоређене добити, односно вишка или из основног капитала изнад износа из члана 28. овог закона, није дужно да изради и достави програм мера за покриће насталог губитка, односно мањка.

Народна банка Србије одређује стручно лице које, на терет друштва за осигурање, контролише спровођење програма мера за покриће насталог губитка, односно мањка и о томе обавештава друштво.

Народна банка Србије може, на предлог стручног лица, да наложи предузимање мера за покриће насталог губитка, односно мањка.

Утврђивање добити, односно вишка и губитка, односно мањка по врстама осигурања

Члан 133.

Друштво за осигурање које се бави пословима животних осигурања дужно је да утврђује добит, односно вишак и губитак, односно мањак посебно за добровољно пензијско осигурање, посебно за остале врсте животних осигурања и посебно за послове реосигурања.

Друштво за осигурање које се бави пословима неживотних осигурања дужно је да утврђује добит, односно вишак и губитак, односно мањак посебно за осигурања из члана 28. став 1. тачка 2) подтач. (1) до (3) и посебно за послове реосигурања.

Обавеза састављања финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању

Члан 134.

Друштво за осигурање дужно је да саставља финансијски извештај и годишњи извештај о пословању, у складу са законом.

Контни оквир и садржај појединих рачуна у контном оквиру за друштво за осигурање прописује Народна банка Србије.

Обрасце финансијских извештаја за потребе јединственог информисања и статистичке обраде, односно минимум садржаја и форму података у њима прописује Народна банка Србије.

VI. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА

Интерна ревизија

Члан 135.

Друштво за осигурање дужно је да организује интерну ревизију, која је самостална и независна у обављању својих послова.

Интерну ревизију друштва за осигурање обавља посебни организациони део у друштву утврђен статутом.

Интерна ревизија друштва за осигурање за свој рад непосредно одговара надзорном одбору друштва.

Органи друштва за осигурање и запослени у друштву за осигурање не смеју спречавати, ограничавати или отежавати извештавање о налазима и проценама запослених на пословима интерне ревизије у друштву за осигурање.

Правилник о раду интерне ревизије

Члан 136.

Рад интерне ревизије друштва за осигурање уређује се правилником о раду интерне ревизије, који доноси управни одбор друштва.

Задаци интерне ревизије

Члан 137.

Интерна ревизија друштва за осигурање спроводи сталну и свеобухватну контролу свих активности из пословања друштва, а нарочито:

1) континуирано праћење, проверу и унапређење система рада у друштву за осигурање;

2) идентификацију ризика којима је друштво за осигурање изложено или се може очекивати да буде изложено;

3) оцену и вредновање успостављеног система интерне контроле;

4) издавање одговарајућих препорука за отклањање уочених неправилности и недостатака и за унапређење примењених поступака и система рада.

Под системом интерне контроле из става 1. тачка 3) овог члана подразумевају се одговарајуће процедуре, поступци и радње, које је управа друштва за осигурање дужна да организује на начин који одговара природи, сложености и ризичности посла, као и променама услова пословања друштва за осигурање које се могу предвидети, а у циљу спречавања неправилности и незаконитости у пословању друштва.

Интерна ревизија контролише и процењује:

1) адекватност и примену прописаних политика и процедура контроле ризика;

2) рачуноводствене поступке и организацију обављања рачуноводствених послова;

3) поузданост и ажурност финансијских и управљачких информација.

Друштво за осигурање је дужно да правилником о раду интерне ревизије и програмом рада интерне ревизије пропише обављање функције интерне ревизије у складу са начелима струке и праксом интерне ревизије, међународно признатим стандардима интерне ревизије и етичким принципима интерне ревизије.

Интерни ревизори

Члан 138.

За обављање послова интерне ревизије друштво за осигурање мора имати запослено најмање једно лице.

Друштво за осигурање је дужно да утврди услове за именовање и разрешење интерног ревизора, као и распоред осталих запослених у организационом делу интерне ревизије.

Лице које обавља послове интерне ревизије не може обављати друге послове у друштву за осигурање, нема овлашћења и одговорност за припрему аката и друге документације која може бити предмет интерне ревизије, нити може бити члан управе и надзорног одбора друштва.

Интерни ревизор, за сваку обављену интерну ревизију, саставља извештај.

Интерни ревизор обавља послове интерне ревизије на начин прописан овим законом.

Програм рада и годишњи план рада интерне ревизије

Члан 139.

Програм рада и годишњи план рада интерне ревизије друштва за осигурање усваја надзорни одбор друштва.

Програмом рада интерне ревизије уређује се, нарочито: јасно и детаљно дефинисани ризици и области пословања у којима ти ризици могу настати, циљеви и задаци интерне ревизије, као и приоритети у вршењу функције интерне ревизије, периодичност, односно учесталост активности интерне ревизије, начин спровођења програма интерне ревизије и одговорност интерног ревизора с реализацијом тог програма и степен обухватности и детаљности интерне ревизије по одређеним подручјима пословања друштва за осигурање.

Годишњим планом рада интерне ревизије утврђују се планиране активности интерне ревизије, а нарочито области пословања у којима ће интерна ревизија извршити контролу пословања и рокове за извршење планираних активности.

Поред обављања интерне ревизије утврђене програмом и планом из става 1. овог члана, интерна ревизија обавља појединачну ревизију на захтев надзорног одбора, односно управе друштва.

Извештавање интерне ревизије

Члан 140.

Интерна ревизија друштва за осигурање саставља шестомесечне и годишње извештаје о интерној ревизији.

Шестомесечни извештај о интерној ревизији садржи:

1) опис извршених контрола пословања (предмет ревизије);

2) оцену начина обраде документације и поступка закључивања уговора о осигурању и издавања полиса и ликвидације штета;

3) незаконитости и друге неправилности које је утврдила интерна ревизија у поступку ревизије, са објашњењима и последицама уочених неправилности и назначењем одговорних лица;

4) предлог мера за отклањање утврђених неправилности и рокове за њихово спровођење;

5) друге констатације, оцене и предлоге везане за отклањање неправилности које је утврдила интерна ревизија.

Годишњи извештај о интерној ревизији садржи и:

1) извештај о реализацији програма рада и годишњег плана рада интерне ревизије;
2) резиме значајних констатација о обављеној ревизији;
3) оцену предузетих мера за отклањање уочених неправилности.

Извештаје из става 1. овог члана интерна ревизија подноси истовремено надзорном одбору и управи друштва за осигурање.

Годишњи извештај о интерној ревизији, са мишљењем надзорног одбора, управни одбор друштва за осигурање разматра истовремено са финансијским извештајем друштва.

Управни одбор друштва за осигурање дужан је да уз годишњи извештај о интерној ревизији, са мишљењем надзорног одбора, скупштини достави и извештај о мерама које су предузете поводом налаза интерне ревизије и надзорног одбора за отклањање уочених неправилности.

Обавештавање управе и надзорног одбора друштва за осигурање

Члан 141.

Изузетно од члана 140. овог закона, ако интерна ревизија утврди да друштво за осигурање не поступа у складу са правилима о управљању ризиком и због тога друштву прети неликвидност или несолвентност или утврди да је угрожена сигурност пословања, односно да су угрожени интереси осигураника, дужна је да о томе одмах, а најкасније у року од 24 часа од тренутка сазнања, обавести управу и надзорни одбор друштва за осигурање.

Ако интерна ревизија утврди да управа, односно чланови управе или лица са посебним овлашћењима друштва за осигурање не поступају у складу са правилима о управљању ризиком, дужна је да о томе одмах, а најкасније у року од 24 часа од тренутка сазнања, обавести надзорни одбор друштва.

VII. НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА

1. Делокруг Народне банке Србије

Послови Народне банке Србије

Члан 142.

Надзор над обављањем делатности осигурања врши Народна банка Србије, првенствено, у циљу заштите интереса осигураника и других корисника осигурања.

Поред надзора из става 1. овог члана, Народна банка Србије издаје дозволу за обављање послова осигурања, реосигурања, посредовања и заступања у осигурању и послова непосредно повезаних са пословима осигурања, даје сагласност на акте и радње прописане овим законом, доноси акте прописане овим законом, обрађује статистичке и друге податке, води регистре у складу са овим законом и разматра приговоре осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених лица на рад друштава за осигурање и других лица која обављају делатност осигурања.

Народна банка Србије сарађује са другим надзорним органима у земљи и иностранству и обавља и друге послове прописане овим и другим законом.

Прописи за извршавање закона

Члан 143.

Народна банка Србије доноси прописе ради спровођења одредаба овог закона.

Заштита права осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених лица

Члан 144.

Народна банка Србије посредује у решавању одштетног захтева ради спречавања настанка спора из основа осигурања, разматра приговоре осигураника, корисника осигурања и трећих оштећених лица и штити права и интересе тих лица.

Народна банка Србије прописује начин заштите права и интереса лица из става 1. овог члана.

Извештај о стању на тржишту осигурања

Члан 145.

Народна банка Србије подноси Народној скупштини Републике Србије, најмање једном годишње, извештај о стању на тржишту осигурања, који нарочито садржи податке о обиму пословања друштава за осигурање по врстама осигурања, степену ажурности у исплати штета, износу и структури капитала, кретању остварене ликвидности и солвентности, оствареној ефикасности у пословању (продуктивности, економичности и рентабилности) и о другим питањима од значаја за оцену стања на тржишту осигурања.

Решење Народне банке Србије

Члан 146.

Народна банка Србије решењем одлучује о издавању, променама, односно одузимању дозволе, издавању, односно одузимању сагласности, о мерама које се изричу у поступку вршења надзора и о другим питањима из надлежности Народне банке Србије.

Решење се доноси у писменом облику.

Решење је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

Решења о издавању и одузимању дозвола из става 1. овог члана објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Регистар података

Члан 147.

Народна банка Србије води регистар података о друштвима за осигурање којима је издала дозволу за обављање послова осигурања, са подацима о оснивачима друштва, квалификованим имаоцима, члановима управе и надзорног одбора друштва, као и о пословању друштава и мерама које се изричу у поступку вршења надзора над радом друштава.

Поред регистра из става 1. овог члана, Народна банка Србије води регистар података о друштвима за посредовање у осигурању, друштвима за заступање у осигурању и заступницима у осигурању, којима је издала дозволу за обављање послова посредовања и заступања у осигурању, регистар издатих овлашћења овлашћеним посредницима и овлашћеним заступницима, регистар издатих дозвола за пружање других услуга у осигурању, регистар правних лица која послове посредовања и заступања у осигурању обављају на основу посебног закона, као и регистар издатих овлашћења овлашћеним актуарима.

У регистре из ст. 1. и 2. овог члана уписују се и све промене уписаних података.

Садржину и начин вођења регистара из ст. 1. и 2. овог члана ближе прописује Народна банка Србије.

2. Вршење надзора

Субјекти надзора

Члан 148.

Народна банка Србије врши надзор над пословањем друштва за осигурање, као и друштва за посредовање у осигурању и друштва за заступање у осигурању, односно заступника у осигурању, агенције за пружање других услуга у осигурању, предузећа и других правних лица која имају посебно организован део за пружање других услуга у осигурању и правних лица која послове посредовања и заступања у осигурању обављају на основу посебног закона.

Изузетно од става 1. овог члана, Народна банка Србије може да изврши надзор и над правним лицима која су повезана са лицима из става 1. овог члана и да оствари увид у пословне књиге свих учесника у послу који је предмет надзора, ако је то неопходно ради вршења надзора над пословањем друштва за осигурање.

Ако надзор над одређеним правним лицем из става 2. овог члана врши други надзорни орган, Народна банка Србије ће надзор над пословањем овог лица извршити у сарадњи са тим органом.

У вршењу надзора из става 1. овог члана Народна банка Србије сарађује са надзорним и другим надлежним органима у земљи и иностранству и међународним организацијама.

Предмет надзора

Члан 149.

Надзор Народне банке Србије над пословањем друштва за осигурање обухвата:

1) обављање делатности осигурања у складу са издатом дозволом;
2) усклађеност општих аката и аката пословне политике са законом и другим прописима;
3) надзор над законитошћу рада друштва;
4) ликвидност и солвентност у обављању делатности осигурања;
5) начин утврђивања техничких резерви;
6) извршавање преузетих обавеза по основу уговора о осигурању;
7) депоновање и улагање средстава осигурања у складу са законом;
8) састављање књиговодствене и друге документације, вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја у складу са законом, другим прописима, општим актима и актима пословне политике друштва;
9) спровођење мера које је наложила Народна банка Србије;
10) начин обављања интерне ревизије;
11) испуњеност услова прописаних овим законом за оснивање друштва и квалификоване имаоце и за лица која обављају функције члана управе и надзорног одбора друштва;
12) кадровску и техничку оспособљеност друштва;
13) трошкове провизије за посредовање и заступање у осигурању;
14) трошкове управе и надзорног одбора;
15) ненаплаћене премије и друга потраживања друштва;
16) спровођење политике саосигурања и реосигурања;
17) друга питања прописана законом.

Начин вршења надзора

Члан 150.

Надзор над пословањем друштва за осигурање врши се:

1) посредном контролом, односно прикупљањем, праћењем и проверавањем извештаја и обавештења друштва за осигурање које је у складу са одредбама закона друштво дужно да доставља Народној банци Србије;

2) непосредном контролом над пословањем друштва за осигурање.

На основу извршеног надзора из става 1. овог члана, Народна банка Србије изриче мере надзора, у складу са овим законом и подноси пријаве надлежним органима у случају основане сумње да утврђене незаконитости и неправилности садрже обележја кривичног дела, привредног преступа или прекршаја.

Народна банка Србије ближе прописује начин вршења надзора из става 1. овог члана.

Инспектори осигурања

Члан 151.

Надзор над пословањем друштва за осигурање врши овлашћено лице Народне банке Србије - инспектор осигурања.

Инспектор осигурања може бити лице које, поред општих услова прописаних законом, испуњава и следеће услове:

1) има високу школску спрему економског или правног смера;
2) је стучњак из области осигурања;
3) има радно искуство на финансијско-рачуноводственим, актуарским или другим одговарајућим пословима у осигурању од најмање три године;
4) није безусловно осуђено на казну затвора дужу од шест месеци;
5) против њега се не води кривични поступак.

Службена легитимација

Члан 152.

При вршењу послова из члана 151. став 1. овог закона, инспектор осигурања мора имати легитимацију којом се утврђује његово службено својство.

Народна банка Србије прописује образац легитимације инспектора осигурања, начин њеног издавања и начин коришћења легитимације.

Овлашћења инспектора осигурања

Члан 153.

У вршењу надзора над пословањем друштва за осигурање инспектор осигурања има право да:

1) оствари увид у општа акта, акта пословне политике и пословне књиге друштва и сва друга акта, документацију и податке која се односе на пословање друштва у Републици и иностранству;

2) захтева од чланова управе, надзорног одбора, интерног ревизора, овлашћеног актуара и лица са посебним овлашћењима друштва, да пруже информације и објашњења у оквиру свог делокруга која се односе на пословање друштва;

3) привремено одузме исправе и предмете ако утврди да су они употребљени, односно намењени за извршење кривичног дела, привредног преступа или прекршаја.

Задаци инспектора осигурања

Члан 154.

У вршењу надзора над пословањем друштва за осигурање, инспектор осигурања дужан је да свеобухватном контролом, у складу са чланом 149. овог закона, утврди нарочито:

1) правилност утврђивања и израчунавања техничке резерве (чл. 107 - 112. овог закона);
2) правилност депоновања и улагања средстава техничких резерви (чл. 114. и 115. овог закона);
3) обезбеђење гарантне резерве друштва (члан 116. овог закона);
4) правилност депоновања и улагања средстава гарантне резерве (члан 118. овог закона);
5) обезбеђење маргине солвентности (члан 122. овог закона);
6) правилност обрачуна штета и придржавање рокова за исплату штета;
7) правилност примене услова осигурања и тарифа премија и других аката пословне политике друштва;
8) тачност финансијских и других извештаја које друштво сачињава, у складу са законом.

Надзор из става 1. овог члана инспектор осигурања врши на основу налога који издаје гувернер Народне банке Србије или лице запослено у Народној банци Србије које он овласти.

У поступку вршења надзора инспектор осигурања:

1) сачињава записник о извршеној контроли;
2) предлаже мере ради отклањања утврђених незаконитости и неправилности.

Записник из става 3. тачка 1) овог члана доставља се друштву за осигурање код којег је извршен надзор најкасније у року од осам дана од дана извршеног надзора.

На записник о надзору друштво за осигурање може поднети примедбе у року од осам дана од дана пријема записника, о којима се писмено изјашњава инспектор осигурања, и зависно од основаности примедаба, сачињава допуну записника, односно службену белешку.

Обавезе друштва за осигурање

Члан 155.

Друштво за осигурање дужно је да инспектору осигурања, на његов захтев:

1) омогући контролу пословања у седишту друштва и другим просторијама у којима друштво, односно друго лице по његовом овлашћењу обавља делатност и послове над којима Народна банка Србије врши надзор;

2) омогући контролу пословне и друге документације, ажурности и исправности пословних и других књига и других евиденција, исправности и тачности састављања финансијских извештаја и годишњих извештаја о пословању друштва, као и извештаја и обавештења која су достављена Народној банци Србије;

3) стави на увид рачуноводствену и другу документацију, пословне књиге или поједине делове пословних књига и другу евиденцију;

4) обезбеди извод података на медију који инспектор осигурања одреди, као и да омогући потпуни увид у електронски систем медија рачуноводствених података.

Инспектор осигурања дужан је да врши надзор над пословањем друштва за осигурање тако да у што мањој мери омета редовно пословање друштва.

3. Обавештавање Народне банке Србије од стране друштва за осигурање

Редовно извештавање од стране друштва за осигурање

Члан 156.

Друштво за осигурање доставља Народној банци Србије:

1) финансијски извештај и годишњи извештај о пословању, са мишљењем овлашћеног актуара и надзорног одбора са образложењем;

2) копију извештаја о обављеној ревизији, са коментаром тог извештаја од стране скупштине друштва и надзорног одбора;

3) извештај о спровођењу политике саосигурања и реосигурања, са мишљењем овлашћеног актуара;

4) пословни план друштва;

5) статут и друге опште акте, као и измене и допуне тих аката;

6) акте пословне политике, као и измене и допуне тих аката, са мишљењем овлашћеног актуара;

7) обавештење о променама у структури капитала друштва;

8) обавештење о промени овлашћеног актуара;

9) доказе о изменама података који се уписују у регистар;

10) обавештење о сазивању скупштине и записник са седнице скупштине;

11) друга обавештења, извештаје и податке прописане законом.

Документа и податке из става 1. тач. 1) - 3) овог члана друштво за осигурање дужно је да достави у року од 15 дана од дана њиховог усвајања, а најкасније до 30. априла текуће године за претходну годину, документа, податке и обавештења из става 1. тач. 4) - 9) овог члана, у року од 15 дана од дана доношења, односно дана настанка промене, а остала документа, податке и обавештења - у прописаним роковима.

Тромесечно извештавање Народне банке Србије

Члан 157.

Друштво за осигурање дужно је да тромесечно извештава Народну банку Србије о:

1) структури капитала, са променама акционара;

2) саосигурању и реосигурању вишкова ризика изнад максималног самопридржаја, са мишљењем овлашћеног актуара;

3) висини и структури остварених премија, по врстама осигурања;

4) броју и висини пријављених и решених штета и штета у спору, са мишљењем овлашћеног актуара;

5) техничким резервама и депоновању и улагању средстава техничких резерви, са мишљењем овлашћеног актуара;

6) стању и променама на осталој имовини;

7) ликвидности друштва, са мишљењем овлашћеног актуара;

8) гарантној резерви и депоновању и улагању средстава гарантне резерве, са мишљењем овлашћеног актуара;

9) маргини солвентности, са мишљењем овлашћеног актуара;

10) налазима интерне ревизије, са оценом надзорног одбора;

11) другим прописаним подацима.

Извештавање на захтев Народне банке Србије

Члан 158.

Друштво за осигурање дужно је да, на захтев Народне банке Србије, доставља и друге извештаје, информације и податке који су од значаја за вршење надзора Народне банке Србије.

Садржина извештаја и обавештења

Члан 159.

Садржину обавештења и података из чл. 156 - 158. овог закона, као и начин њиховог достављања, ближе прописује Народна банка Србије.

Статистички подаци

Члан 160.

Друштво за осигурање доставља Народној банци Србије статистичке и друге податке по групама и врстама осигурања, у роковима и на начин који прописује Народна банка Србије.

Обрађени подаци из става 1. овог члана користе се за израду техничких основа и тарифа премија и за обављање актуарских послова.

Народна банка Србије објављује податке из става 2. овог члана.

4. Мере надзора

4.1. Врсте мера

Члан 161.

У вршењу надзора над пословањем друштва за осигурање Народна банка Србије може:

1) наложити мере за отклањање незаконитости и неправилности;
2) наложити мере због непоступања у складу са правилима о управљању ризиком;
3) наложити пренос портфеља осигурања на друго друштво за осигурање;
4) преузети контролу над пословањем друштва;
5) одузети дозволу за обављање појединих или свих послова осигурања за које је издата дозвола;
6) наложити привремене мере;
7) предложити мере према члановима управе, члановима надзорног одбора, лицима са посебним овлашћењима и квалификованим имаоцима.

Ако је овим законом прописано да Народна банка Србије може изрећи више мера, најпре ће изрећи ону меру која је најмање неповољна за друштво.

Изузетно од става 2. овог члана, ако због понашања лица над којим се врши надзор могу наступити неотклоњиве штетне последице, Народна банка Србије ће предузети другу одговарајућу меру.

4.2. Мере за отклањање незаконитости и неправилности

Услови за изрицање мера

Члан 162.

Народна банка Србије налаже друштву за осигурање да отклони незаконитости и неправилности у пословању ако утврди да:

1) је престало да испуњава неки од прописаних услова за обављање послова осигурања;
2) обавља послове које по овом закону не може обављати;
3) поступа супротно правилима о вођењу пословних књига и пословних извештаја, интерној ревизији, односно ревизији финансијских извештаја;
4) поступа супротно обавези извештавања и обавештавања Народне банке Србије;
5) члан управе или надзорног одбора друштва не испуњава услове прописане овим законом;
6) поступа супротно одредбама закона, других прописа и општих аката којима је уређено пословање друштва за осигурање;
7) се према осигураницима и другим корисницима осигурања, понаша противно правилима струке осигурања, добрим пословним обичајима и пословној етици;
8) не испуњава друге обавезе прописане законом.

Народна банка Србије решењем налаже меру из става 1. овог члана и одређује рок за отклањање утврђених незаконитости и неправилности**.**

Извештај о спровођењу мера

Члан 163.

Друштво за осигурање дужно је да у року из члана 162. став 2. овог закона отклони утврђене незаконитости и неправилности и Народној банци Србије достави извештај о спровођењу наложених мера.

Уз извештај из става 1. овог члана прилажу се исправе и други докази о отклањању утврђених незаконитости и неправилности.

Народна банка Србије може, на основу извештаја из става 1. овог члана, извршити поновну контролу пословања друштва за осигурање, у обиму који је неопходан за утврђивање да ли су незаконитости и неправилности отклоњене.

Ако је извештај о спровођењу мера за отклањање незаконитости и неправилности непотпун, Народна банка Србије може наложити друштву за осигурање допуну извештаја и одредити рок за достављање.

У случају да се на основу извештаја из ст. 1. и 4. овог члана утврди да незаконитости и неправилности нису отклоњене, Народна банка Србије предузима друге мере, у складу са законом.

4.3. Мере због непоступања у складу са правилима о управљању ризиком

Члан 164.

Ако Народна банка Србије утврди да друштво за осигурање не поступа у складу са правилима о управљању ризиком из члана 125. овог закона, наложиће друштву да обезбеди:

1) саосигурање и реосигурање вишкова ризика изнад максималног самопридржаја;
2) плаћање штета, уговорених сума осигурања и извршење других обавеза из основа осигурања;
3) основни капитал у прописаној висини;
4) прописане техничке резерве;
5) ликвидност друштва;
6) депоновање и улагање средстава техничких резерви према прописаној висини и структури;
7) гарантну резерву;
8) депоновање и улагање средстава гарантне резерве према прописаној висини и структури;
9) маргину солвентности;
10) друге активности ради испуњења обавеза из тач. 1) - 9) овог става, као и других обавеза прописаних овим законом које се односе на управљање ризиком.

Поред мера из става 1. овог члана Народна банка Србије може друштву за осигурање:

1) забранити закључивање нових уговора о осигурању, у појединим или свим врстама осигурања и проширење већ преузетих обавеза;

2) наложити раскид уговора о осигурању, уговора о посредовању, односно заступању у осигурању, ако би њихово даље важење нанело штету друштву;

3) ограничити висину ризика који може да преузме у осигурању;

4) забранити вршење одређених исплата;

5) забранити закључивање послова са појединим акционарима, члановима управе, члановима надзорног одбора, повезаним лицима или другим правним лицима;

6) наложити именовање саветника за област пословања у којој су утврђене незаконитости и неправилности;

7) наложити промену организације рада;

8) наложити наплату потраживања;

9) привремено забранити, односно ограничити располагање имовином;

10) наложити ажурирање пословних књига, попис имовине и обавеза, усаглашавање потраживања и обавеза, процењивање билансних и ванбилансних позиција;

11) наложити побољшање система електронске обраде података;

12) наложити побољшање организације и начина обављања интерне ревизије;

13) наложити предузимање других радњи у складу са законом.

Народна банка Србије решењем налаже мере из ст. 1. и 2. овог члана и одређује рок за отклањање неправилности у вези са правилима о управљању ризиком.

Друштво за осигурање дужно је да у року из става 3. овог члана отклони утврђене неправилности и Народној банци Србије достави извештај о спровођењу наложене мере.

На извештај из става 4. овог члана сходно се примењују одредбе члана 163. овог закона.

4.4. Пренос портфеља осигурања

Члан 165.

Кад Народна банка Србије утврди незаконитости и неправилности у пословању друштва за осигурање које могу да угрозе или угрожавају способност друштва да испуни обавезе настале из обављања послова осигурања, Народна банка Србије може да наложи друштву да свој портфељ осигурања пренесе на друго друштво за осигурање.

Пренос портфеља осигурања извршиће се сходно одредбама чл. 209 - 213. овог закона.

4.5. Преузимање контроле над пословањем друштва за осигурање

Члан 166.

Народна банка Србије може да преузме контролу над пословањем друштва за осигурање, ако оцени да:

1) друштво није извршило своје обавезе из уговора о осигурању или неће бити у могућности да изврши обавезе о њиховој доспелости;

2) средства друштва нису довољна да пруже уговорену заштиту осигураницима или повериоцима друштва;

3) део имовине који се води у пословним књигама или евиденцији друштва, или који је предмет његовог управљања, није на прописан начин процењен и приказан;

4) је капитал друштва на таквом нивоу или му вредност опада у тој мери да може имати штетне последице по осигуранике или повериоце друштва;

5) је друштво неправилно или незаконито утврдило или исказало резултат свог пословања;

5а) је због изречене мере из члана 37. став 2. овог закона онемогућен рад органа друштва;

6) друштво не поступа сагласно изреченим мерама Народне банке Србије.

Преузимање контроле над пословањем друштва за осигурање не може трајати дуже од једне године.

Решење о преузимању контроле над пословањем друштва за осигурање

Члан 167.

Решењем Народне банке Србије о преузимању контроле над пословањем друштва за осигурање одређује се преузимање контроле над пословањем друштва, име, презиме и јединствени матични број грађана ванредног управника, као и време трајања контроле над пословањем друштва.

Решењем из става 1. овог члана могу се именовати два или више ванредних управника, који чине ванредну управу друштва за осигурање (у даљем тексту: ванредна управа).

Овлашћења и обавезе ванредне управе

Члан 168.

Доношењем решења Народне банке Србије о преузимању контроле над пословањем друштва за осигурање овлашћења управе друштва прелазе на ванредну управу и суспендује се надлежност других органа друштва.

Одлуке из надлежности органа управе друштва за осигурање доноси ванредна управа, на основу сагласности Народне банке Србије.

Ванредна управа је дужна да предузме мере неопходне за повратак стабилности и ликвидности друштва за осигурање.

Извештаји ванредне управе

Члан 169.

Ванредна управа дужна је да најмање свака три месеца доставља Народној банци Србије извештај о финансијском стању и условима пословања друштва за осигурање.

Ванредна управа дужна је да у року од девет месеци од именовања достави Народној банци Србије извештај са оценом економске стабилности друштва за осигурање и могућностима за његово даље пословање, који садржи:

1) оцену и последице преузимања покрића губитка друштва од стране акционара друштва за осигурање;

2) могућности отклањања непокривеног губитка друштва;
3) неисказане расходе који могу утицати на обавезе друштва;
4) оцену могућих мера за отклањање неликвидности друштва, са проценом трошкова спровођења тих мера;
5) оцену разлога за покретање поступка ликвидације, односно стечаја друштва.

Повећање основног капитала због обезбеђивања економске стабилности друштва за осигурање

Члан 170.

Ако Народна банка Србије, на основу извештаја ванредне управе, оцени да је ради обезбеђења маргине солвентности друштва за осигурање, односно ради отклањања узрока неликвидности или несолвентности друштва неопходно на одговарајући начин повећати основни капитал друштва са новим новчаним улозима, може да наложи ванредној управи друштва да сазове скупштину акционара друштва и предложи јој доношење одлуке о повећању основног капитала.

Ванредна управа дужна је да објави сазивање скупштине ради одлучивања о повећању основног капитала из става 1. овог члана, најкасније у року од осам дана од дана пријема налога Народне банке Србије.

Приликом сазивања скупштине акционари морају бити упозорени на правне последице из члана 169. став 2. тачка 1) овог закона.

Оцена резултата ванредне управе

Члан 171.

Народна банка Србије најмање једном у три месеца оцењује резултате ванредне управе.

Народна банка Србије доноси коначну оцену резултата ванредне управе, најкасније у року од 60 дана од пријема извештаја из члана 169. став 2. овог закона.

Ако Народна банка Србије оцени да се за време ванредне управе побољшало економско стање друштва за осигурање тако да је друштво достигло маргину солвентности из члана 122. овог закона и да редовно испуњава своје доспеле обавезе, донеће решење о укидању ванредне управе и разрешењу ванредног управника.

Ако Народна банка Србије оцени да се за време ванредне управе није побољшало економско стање друштва за осигурање тако да друштво није достигло маргину солвентности из члана 122. овог закона, односно да друштво није способно да редовно испуњава доспеле обавезе, донеће решење о одузимању дозволе друштву за обављање послова осигурања и покренуће поступак ликвидације, односно стечаја.

Престанак ванредне управе

Члан 172.

Ванредна управа друштва за осигурање престаје даном:

1) уручења друштву решења Народне банке Србије о укидању ванредне управе;
2) истека 12 месеци од њеног увођења;
3) доношења решења о покретању поступка ликвидације, односно стечаја.

Упис ванредне управе у регистар

Члан 173.

Ванредна управа уписује се у регистар надлежног органа, у складу са законом.

У регистар из става 1. овог члана уносе се и подаци о ванредном управнику, његовом разрешењу и престанку ванредне управе.

4.6. Одузимање дозволе

Могућност одузимања дозволе за обављање послова осигурања

Члан 174.

Народна банка Србије може одузети дозволу за обављање појединих или свих послова осигурања друштву за осигурање, ако:

1) утврди незаконитости и неправилности у пословању друштва, а даље обављање делатности осигурања би угрозило интересе осигураника и других корисника осигурања;
2) друштво закључи уговор о посредовању и заступању у осигурању са друштвом за посредовање, односно заступање у осигурању или заступником у осигурању, који не поседују дозволу Народне банке Србије;
3) друштво не обавља делатност у складу са правилима струке осигурања, добрим пословним обичајима и пословном етиком;
4) наступе разлози за одузимање сагласности на акте и радње друштва;
5) друштво обавља делатност на начин којим се повређују права осигураника, корисника осигурања, односно трећих оштећених лица, односно ако друштво не исплаћује штете или не извршава друге обавезе;
6) је друштво дало нетачне податке о свом пословању или податке који могу довести у заблуду осигуранике, кориснике осигурања, односно трећа оштећена лица;
7) према извештају овлашћеног актуара, односно овлашћеног ревизора или налазу Народне банке Србије друштво није солвентно;
8) друштво усвоји финансијски извештај и годишњи извештај о пословању, односно донесе акт пословне политике, а да претходно није размотрило мишљење овлашћеног актуара;
9) друштво није омогућило вршење надзора, на прописани начин;
10) друштво није омогућило овлашћеном ревизору да изврши ревизију, на прописани начин;
11) друштво није обезбедило обављање актуарских послова, на прописани начин;
12) друштво није доставило извештаје, документа и друге податке, на начин и у роковима прописаним овим законом;

13) је портфељ осигурања пренет без сагласности Народне банке Србије;

14) друштво, у остављеном року, није спровело мере које му је наложила Народна банка Србије, односно није отклонило разлог за предузимање тих мера;

15) *престала да важи* [7].

Одузимање дозволе из става 1. овог члана не ослобађа друштво за осигурање обавеза по основу закључених уговора о осигурању.

Одузимање дозволе за обављање послова осигурања

Члан 175.

Народна банка Србије ће друштву за осигурање одузети дозволу за обављање послова осигурања, ако:

1) је дозвола добијена на основу неистинитих и нетачних података;

2) друштво престане да испуњава услове за добијање дозволе за обављање послова осигурања;

3) се број акционара акционарског друштва за осигурање, односно број чланова (осигураника) друштва за узајамно осигурање смањи испод броја прописаног у члану 26, односно члану 65. овог закона, а у року од шест месеци се није повећао до тог броја;

4) друштво обавља послове осигурања за које нема дозволу Народне банке Србије, осим у случају из члана 25. овог закона;

5) друштво не одржава основни капитал у висини прописаној чланом 28. овог закона;

6) друштво не издваја, не образује и не одржава техничке резерве прописане законом;

7) друштво не обезбеди сигурност депоновања и улагања средстава осигурања, односно није очувало њихову реалну вредност, у складу са чланом 113. овог закона;

8) друштво није усвојило или не спроводи програм мера за покриће губитка, односно мањка, сагласно члану 132. овог закона;

9) друштво није у остављеном року поступило према мерама из члана 164. став 1. овог закона;

10) друштво није уплатило допринос у гарантни фонд, не извршава обавезе по основу међународне карте осигурања или ако не испуњава друге законом и међународним уговорима прописане обавезе;

11) ванредна управа није довела до стабилности и ликвидности друштва.

Одузимање дозволе из става 1. овог члана не ослобађа друштво за осигурање обавеза по основу закључених уговора о осигурању.

Предлог за покретање поступка ликвидације, односно стечаја

Члан 176.

Народна банка Србије, истовремено са доношењем решења о одузимању дозволе за обављање послова осигурања, покреће поступак ликвидације, односно стечаја друштва за осигурање.

Решењем о одузимању дозволе за обављање послова осигурања друштву за осигурање, Народна банка Србије ће одредити и меру забране располагања имовином друштва до отварања поступка ликвидације, односно доношења решења о покретању стечајног поступка.

Члан 177.

(Престао да важи)

4.7. Привремене мере

Члан 178.

Ако Народна банка Србије, у вршењу надзора над пословањем друштва за осигурање, утврди да је неопходно изрећи привремену меру којом се обезбеђује заштита интереса осигураника и других корисника осигурања или извршење решења о одузимању дозволе за обављање послова осигурања, изрећи ће ту меру.

Привременом мером из става 1. овог члана може се наложити друштву за осигурање да:

1) не закључује нове уговоре о осигурању и не проширује обавезе из преузетих уговора о осигурању;

2) не располаже својом имовином без сагласности Народне банке Србије;

3) не спроводи одлуке управног одбора и скупштине друштва, без сагласности Народне банке Србије.

Привремена мера траје до истека разлога за њено увођење, а најдуже шест месеци од дана доношења решења о изрицању те мере.

4.8. Мере према члановима управе, члановима надзорног одбора, лицима са посебним овлашћењима и квалификованим имаоцима

Члан 179.

Ако Народна банка Србије у поступку вршења надзора утврди да члан управе или надзорног одбора, лице са посебним овлашћењима и квалификовани ималац не поступа у складу са одредбама закона и других прописа и општих аката и тиме друштву проузрокује материјалну штету или прибави противправну имовинску корист или предузме радњу која представља лошу пословну праксу, Народна банка Србије може предложити друштву за осигурање предузимање одговарајућих мера према том лицу.

У случају из става 1. овог члана Народна банка Србије може предложити:

1) разрешење, односно престанак радног односа тог лица у друштву за осигурање;

2) привремену забрану обављања послова осигурања, до доношења одлуке надлежног органа;

3) *(брисана);*

---

[7] Ова одредба престала је да важи 7. августа 2009. године, на основу Одлуке Уставног суда ІУ број 468/2004 од 16. јула 2009. године, објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 63/2009 од 7. августа 2009. године

4) друштву за осигурање да од лица накнади штету проузроковану противправним радњама.

Ако се против члана управе или надзорног одбора, лица са посебним овлашћењима и квалификованог имаоца друштва за осигурање води кривични поступак за радње из става 1. овог члана, Народна банка Србије може предложити суспензију тог лица са радног места у друштву и суспендовање права гласа по основу учешћа у капиталу друштва, до окончања кривичног поступка.

Ако лице, у складу са мером Народне банке Србије из ст. 1. и 2. овог члана, буде суспендовано или му престане радни однос у друштву за осигурање, не може бити члан управе, односно надзорног одбора, нити може учествовати у делатности лица повезаног са друштвом за осигурање за време од пет година од дана изрицања мере.

4.9. Примена одредаба о вршењу надзора

Члан 180.

Одредбе овог закона о поступку и мерама надзора који врши Народна банка Србије, сходно се примењују и на друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању, односно заступнике у осигурању, агенције за пружање других услуга у осигурању, предузећа и друга правна лица која имају посебно организован део за пружање других услуга у осигурању, као и на правна лица која послове посредовања и заступања у осигурању обављају на основу посебног закона.

4.10. Одговорност за штету насталу вршењем дужности утврђених овим законом

Члан 180а.

Народна банка Србије и запослени у Народној банци Србије, као и лице које по налогу Народне банке Србије врши дужност утврђену овим законом, не одговарају за штету која настане вршењем те дужности, осим ако се докаже да је штета проузрокована намерно или крајњом непажњом.

Лица из става 1. овог члана не могу одговарати за штету из тог става ни након престанка радног односа у Народној банци Србије, односно престанка вршења дужности.

Народна банка Србије надокнадиће трошкове заступања запослених у Народној банци Србије у судским и управним поступцима покренутим у вези с дужностима које ти запослени обављају или су обављали на основу овог закона.

Народна банка Србије надокнадиће трошкове из става 3. овог члана и лицима којима је престао радни однос у Народној банци Србије.

VIII. АКТУАРСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Актуарство

Овлашћени актуар

Члан 181.

Актуарске послове, у смислу овог закона, обављају овлашћени актуари.

Овлашћени актуар је лице које је добило овлашћење Народне банке Србије за обављање актуарских послова.

Услове за стицање звања овлашћеног актуара прописује Народна банка Србије.

Овлашћеног актуара именује директор друштва за осигурање.

Послови овлашћеног актуара

Члан 182.

Овлашћени актуар даје мишљење о:

1) начину израчунавања тарифа премија;

2) томе да ли су техничке резерве образоване у складу са овим законом;

3) актима пословне политике у поступку њиховог доношења, односно у поступку измена и допуна и примени аката пословне политике;

4) финансијским извештајима и годишњем извештају о пословању друштва;

5) извештају о спровођењу политике саосигурања и реосигурања;

6) томе да ли је математичка резерва израчуната, у складу са законом;

7) преносу портфеља осигурања.

Овлашћени актуар израчунава, однсоно даје мишљење о маргини солвентности и обавља друге актуарске послове, у складу са законом.

Надлежни органи друштва за осигурање дужни су да у поступку доношења, односно утврђивања аката из става 1. овог члана размотре мишљење овлашћеног актуара.

Мишљење овлашћеног актуара доставља се и интерној ревизији и надзорном одбору друштва.

Садржину мишљења овлашћеног актуара ближе прописује Народна банка Србије.

Независност и самосталност овлашћеног актуара

Члан 183.

Овлашћени актуар независан је и самосталан у вршењу послова.

Овлашћени актуар дужан је да обавља своју делатност у складу са законом и правилима актуарске струке, добрим пословним обичајима и пословном етиком.

Мере за отклањање неправилности

Члан 184.

Кад овлашћени актуар уочи неправилности у пословању друштва за осигурање, дужан је да управи и надзорном одбору друштва предложи мере за отклањање уочених неправилности.

Обавезе друштва за осигурање

Члан 185.

Друштво за осигурање дужно је да обезбеди овлашћеном актуару стални и несметани приступ подацима о пословању који су му неопходни и које овлашћени актуар затражи у вези са обављањем актуарских послова из члана 182. овога закона.

Начело неспојивости послова

Члан 186.

За овлашћеног актуара не може бити именовано лице које у друштву за осигурање обавља функцију члана управе, односно надзорног одбора и интерног ревизора друштва.

Надзор над радом овлашћених актуара

Члан 187.

Надзор над радом овлашћених актуара врши Народна банка Србије.

Ако се овлашћени актуар, приликом вршења послова из своје надлежности, не придржава обавеза прописаних овим законом, Народна банка Србије може изрећи следеће мере:

1) упозорења;
2) одузимање овлашћења.

Мера упозорења

Члан 188.

Народна банка Србије може овлашћеном актуару изрећи меру упозорења, ако овлашћени актуар не поступи у складу са чланом 183. став 2. овог закона.

Одузимање овлашћења

Члан 189.

Народна банка Србије решењем одузима овлашћење за обављање послова овлашћеног актуара, ако је:

1) овлашћење добијено на основу неистинитих и нетачних података;
2) овлашћени актуар безусловно осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање актуарских послова;
3) овлашћени актуар и поред изречене мере упозорења поново не поступи у складу са чланом 183. став 2. овог закона.

Именовање новог овлашћеног актуара

Члан 190.

Ако после именовања овлашћеног актуара Народна банка Србије именованом лицу одузме овлашћење, односно ако у вези са именованим лицем наступе околности из члана 186. овог закона, директор друштва за осигурање дужан је да именује новог овлашћеног актуара, у року од 30 дана од дана достављања решења о одузимању овлашћења за обављање послова овлашћеног актуара, односно од дана наступања околности из члана 186. овог закона.

Обавештавање Народне банке Србије о одбијању мишљења овлашћеног актуара

Члан 191.

Ако надлежни орган друштва за осигурање не прихвати мишљење овлашћеног актуара, друштво за осигурање дужно је да у року од 15 дана о томе обавести Народну банку Србије и да наведе разлоге због којих тај орган није прихватио мишљење овлашћеног актуара.

У случају из става 1. овог члана, Народна банка Србије може донети решење којим ће наложити предузимање одговарајућих мера.

Преиспитивање мишљења овлашћеног актуара

Члан 192.

Ако овлашћени ревизор утврди да финансијски извештај друштва за осигурање не приказује истинито и објективно стање имовине, као и резултате пословања, тај извештај друштво доставља у року од пет дана овлашћеном актуару који је сачинио мишљење на финансијски извештај тог друштва.

Овлашћени актуар је дужан да преиспита своје мишљење у року од 30 дана од дана достављања извештаја из става 1. овог члана и о томе обавести надлежни орган друштва за осигурање који је усвојио финансијски извештај.

Преиспитивање извештаја овлашћеног ревизора

Члан 193.

Ако се овлашћени актуар не сложи са извештајем о обављеној ревизији, друштво за осигурање дужно је да у року од седам дана од дана пријема мишљења овлашћеног актуара о томе обавести Народну банку Србије.

Мере Народне банке Србије

Члан 194.

Народна банка Србије се може сагласити са мишљењем овлашћеног актуара или са извештајем о обављеној ревизији или да има своје мишљење, о чему обавештава друштво за осигурање.

Народна банка Србије доноси решење којим налаже друштву за осигурање мере за отклањање уочених неправилности, а друштво је дужно да поступи по решењу и о томе писмено обавести Народну банку Србије, у року од 30 дана од дана доношења решења.

Провера мишљења овлашћеног актуара

Члан 195.

Народна банка Србије може у току вршења надзора да захтева проверу мишљења овлашћеног актуара од стране овлашћеног актуара кога она одреди, ако постоје разлози за сумњу у исправност мишљења овлашћеног актуара.

Трошкове поступка из става 1. овог члана сноси друштво за осигурање, осим ако мишљење овлашћеног актуара кога одреди Народна банка Србије потврди исправност мишљења овлашћеног актуара кога је одредило друштво, у ком случају трошкове сноси Народна банка Србије.

2. Ревизија

Вршење ревизије

Члан 196.

Ревизија финансијских извештаја друштва за осигурање врши се у складу са законом којим се уређује ревизија финансијских извештаја, ако овим законом није друкчије уређено.

Садржину извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање ближе прописује Народна банка Србије.

Обавештавање о избору ревизора

Члан 197.

Друштво за осигурање обавештава Народну банку Србије о избору ревизора у року од седам дана од дана избора.

Народна банка Србије даје сагласност на избор ревизора у року од 15 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана.

Приликом одлучивања о давању сагласности из става 2. овог члана Народна банка Србије полази од стручне оспособљености ревизора и истинитости и објективности раније датих извештаја, односно од тога да ли су ранији извештаји ревизора израђени у складу са међународним стандардима ревизије.

Додатна објашњења ревизора

Члан 198.

Народна банка Србије може да тражи од ревизора и додатна објашњења у вези са обављеном ревизијом.

Провера извештаја овлашћене ревизије

Члан 199.

Народна банка Србије може у току вршења надзора да захтева проверу извештаја овлашћене ревизије од стране овлашћеног ревизора кога она одреди, ако постоје разлози за сумњу у исправност мишљења овлашћеног ревизора.

Трошкове поступка из става 1. овог члана сноси првобитно овлашћени ревизор, осим ако мишљење овлашћеног ревизора кога одреди Народна банка Србије не потврди разлоге због којих је Народна банка Србије испитивала исправност првобитног мишљења, у ком случају трошкове сноси Народна банка Србије.

Обавештавање органа надлежног за надзор над радом предузећа за ревизију

Члан 200.

О установљеним пропустима и неправилностима у извештају о обављеној ревизији и у раду овлашћеног ревизора, приликом обављања ревизије у друштву за осигурање, Народна банка Србије обавештава орган надлежан за надзор над радом предузећа за ревизију.

Народна банка Србије посебно обавештава орган из става 1. овог члана о предузећима за ревизију која су обављала ревизију код друштава за осигурање којима је Народна банка Србије одузела дозволу за обављање послова осигурања и о разлозима за одузимање дозволе.

Финансијски извештај и скраћени финансијски извештај

Члан 201.

Друштво за осигурање доставља Народној банци Србије финансијски извештај на који је мишљење дала овлашћена ревизија.

Уз извештај из става 1. овог члана, друштво за осигурање доставља и скраћени финансијски извештај, који објављује Народна банка Србије.

IX. ПРЕСТАНАК ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ, ДРУШТВА ЗА ПОСРЕДОВАЊЕ У ОСИГУРАЊУ, ДРУШТВА ЗА ЗАСТУПАЊЕ У ОСИГУРАЊУ И АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ДРУГИХ УСЛУГА У ОСИГУРАЊУ[8]

Разлози престанка

Члан 202.

На престанак рада друштва за осигурање, друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању и агенције за пружање других услуга у осигурању примењује се закон којим се уређује правни положај предузећа, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Акционарско друштво за осигурање престаје и ако се број акционара смањи на један, а у року од шест месеци се не пријави нови акционар органу који води регистар, а друштво за узајамно осигурање - ако се број чланова (осигураника) смањи на број мањи од броја прописаног у члану 65. овог закона, а у року од шест месеци број чланова (осигураника) се не повећа до тог броја.

Друштво из става 1. овог члана престаје брисањем из регистра.

Решење о брисању друштва за осигурање из регистра објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и средствима јавног информисања.

Чл. 203. – 207.

(Престали да важе)

Примена одредаба закона о ликвидацији и стечају

Члан 208.

На поступак ликвидације и стечаја друштва за осигурање, друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању и агенција за пружање других услуга у осигурању примењују се одредбе закона којима се уређују ликвидација и стечај, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

X. ПРЕНОС ПОРТФЕЉА ОСИГУРАЊА

Захтев за добијање сагласности за пренос портфеља осигурања

Члан 209.

Друштво за осигурање може, по добијању сагласности Народне банке Србије, пренети цео или део портфеља осигурања једном или више других друштава за осигурање која имају дозволу за обављање послова осигурања који се преносе, уз њихову сагласност.

Народној банци Србије се, уз захтев за давање сагласности за пренос портфеља осигурања, подноси:

1) уговор о преносу портфеља осигурања у којем мора бити утврђена врста и висина средстава техничких резерви која се заједно са портфељом уступају друштву за осигурање које преузима портфељ, као и рок до којег се мора извршити пренос портфеља;

2) списак уговора о осигурању по појединим врстама осигурања који су предмет преноса са општим условима за та осигурања;

3) образложење разлога за пренос портфеља осигурања и изјашњење о очекиваним ефектима преноса портфеља осигурања;

4) измену пословног плана друштва које преузима портфељ осигурања који је неопходан због преузимања портфеља осигурања;

5) извештај о финансијском пословању друштва које преноси портфељ осигурања и друштва које преузима портфељ осигурања, са мишљењем овлашћеног актуара;

6) мишљење овлашћеног актуара на пренос портфеља осигурања.

За пренос портфеља осигурања није потребна сагласност осигураника.

Одлучивање о захтеву за добијање сагласности за пренос портфеља осигурања

Члан 210.

О захтеву из члана 209. став 2. овог закона Народна банка Србије одлучује решењем, у року од 60 дана од дана пријема захтева.

Решење из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Пренос портфеља осигурања ступа на снагу даном доношења решења којим се даје сагласност за пренос портфеља осигурања.

Пре истека рока из става 1. овог члана не може се извршити пренос портфеља осигурања на друштво за осигурање које преузима портфељ осигурања.

Решењем о давању сагласности за пренос портфеља осигурања, Народна банка Србије истовремено одлучује и о промени дозволе за обављање послова осигурања друштву за осигурање које преноси портфељ осигурања.

[8] Одредбе овог одељка које се односе на друштва за осигурање престале су да важе

Обавезе друштва у поступку преноса портфеља осигурања

Члан 211.

Друштво за осигурање које је пренело портфељ осигурања дужно је да, у року од 15 дана од дана пријема решења којим се даје сагласност за пренос портфеља осигурања, обавести уговараче осигурања чији су уговори о осигурању обухваћени преносом портфеља осигурања о фирми и седишту друштва за осигурање које је преузело портфељ осигурања и дану до којег се мора окончати пренос портфеља осигурања, непосредно писменим путем или путем средстава јавног информисања.

Осигураник има право да раскине уговор писменим путем, обавештавајући о томе друштво за осигурање које је преузело портфељ осигурања, у року од 30 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана.

Осигураници неживотног осигурања, у случају из става 2. овог члана, имају право на део премије који одговара остатку трајања осигурања, а осигураници животног осигурања имају право на износ математичке резерве обрачунате на дан преноса портфеља осигурања, ако су фондови осигурања живота довољни за покриће тог износа или на износ смањен пропорционално умањењу фондова осигурања живота.

Одбијање захтева за добијање сагласности за пренос портфеља осигурања

Члан 212.

Народна банка Србије може да одбије захтев за давање сагласности за пренос портфеља осигурања, ако оцени да би тим преносом била угрожена способност друштва за осигурање које преузима портфељ осигурања да испуни обавезе из уговора о осигурању који су предмет преноса портфеља осигурања или ако би преносом портфеља осигурања била угрожена ликвидност и солвентност друштва које преноси портфељ осигурања.

Правне последице преноса портфеља осигурања

Члан 213.

Даном преноса портфеља осигурања, друштво за осигурање које је преузело портфељ осигурања постаје страна у уговорима о осигурању који су му преносом портфеља осигурања уступљени и преузима сва права и обавезе из тих уговора, а друштво које преноси портфељ осигурања ослобађа се обавеза према осигураницима. Пренос портфеља осигурања за који није добијена сагласност Народне банке Србије нема правно дејство.

XI. СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ, ПРОМЕНА ОБЛИКА ОРГАНИЗОВАЊА И УДРУЖЕЊА ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

Врсте статусних промена

Члан 214.

Друштво за осигурање може вршити спајање с другим друштвом за осигурање или поделу на два или више друштава за осигурање само уз сагласност Народне банке Србије.

Друштво за посредовање у осигурању, односно друштво за заступање у осигурању или агенција за пружање других услуга у осигурању може вршити спајање с другим друштвом за посредовање, односно заступање у осигурању или агенцијом за пружање других услуга у осигурању или поделу на два или више друштава за посредовање, односно заступање у осигурању или агенције за пружање других услуга у осигурању, само уз сагласност Народне банке Србије.

Примена одредаба о оснивању друштва за осигурање, друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању и агенције за пружање других услуга у осигурању

Члан 215.

На статусне промене друштава из члана 214. овог закона сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на оснивање тих друштава.

Промена облика организовања

Члан 216.

Друштво за осигурање, друштво за посредовање, односно друштво за заступање у осигурању и агенција за пружање других услуга у осигурању може променити облик организовања само уз сагласност Народне банке Србије, у складу са законом.

Посебна правила за друштво за узајамно осигурање

Члан 217.

Друштво за узајамно осигурање може променити облик организовања у акционарско друштво за осигурање, ако испуњава услове за оснивање тог друштва, у складу са законом.

На промену облика организовања друштва за узајамно осигурање у акционарско друштво за осигурање сходно се примењују одредбе закона којим се уређује правни положај предузећа које се односе на промену облика организовања друштва, ако овим законом поједина питања нису друкчије уређена.

Одлуку о промени облика организовања друштва за узајамно осигурање доноси скупштина друштва.

Одлука из става 3. овог члана доноси се трочетвртинском већином гласова од укупног броја присутних чланова скупштине, ако статутом друштва за узајамно осигурање није предвиђена већа квалификована већина.

Управа друштва за узајамно осигурање дужна је да, уз позив за седницу скупштине, свим члановима достави и предлог одлуке о промени облика организовања, са поуком о праву на приговор о промени облика организовања и правним последицама које из тога произлазе.

Сваки члан друштва за узајамно осигурање може најкасније у року од три дана до дана одређеног за заседање скупштине поднети писмени приговор на промену облика организовања друштва.

На одлуку о промени облика организовања друштва за узајамно осигурање сагласност даје Народна банка Србије.

Народна банка Србије ће одбити давање сагласности ако оцени да се променом облика организовања друштва за узајамно осигурање могу угрозити интереси чланова друштва.

Одлука о промени облика организовања друштва за узајамно осигурање

Члан 218.

Одлука о промени облика организовања друштва за узајамно осигурање садржи номинални износ основног капитала, износ на који гласе акције и начин утврђивања учешћа појединих чланова у капиталу и друге елементе које садржи уговор о оснивању акционарског друштва за осигурање.

Номинални износ основног капитала не може да прелази вредност имовине друштва за узајамно осигурање, умањену за обавезе тог друштва на дан утврђивања износа.

Ако одлуком из става 1. овог члана није друкчије одређено, сви чланови друштва за узајамно осигурање учествују у основном капиталу акционарског друштва за осигурање.

Учешће појединог члана друштва за узајамно осигурање у акционарском капиталу, ако чланови нису са истим учешћем, може се одредити на основу висине осигуране суме, висине доприноса (премије), висине траженог покрића за случај животног осигурања, критеријума за расподелу вишка и времена трајања чланства у друштву.

Сваки члан друштва за узајамно осигурање који је уложио приговор на одлуку о промени облика организовања друштва има право на исплату свог учешћа у капиталу друштва.

Примена одредаба о оснивању друштва за осигурање, друштва за посредовање у осигурању, друштва за заступање у осигурању и агенције за пружање других услуга у осигурању

Члан 219.

На промене облика организовања друштава из члана 216. овог закона сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на оснивање тих друштава.

Удружења друштава за осигурање

Члан 220.

Друштва за осигурање могу се удруживати у удружења друштава за осигурање.

На удружења из става 1. овог члана примењују се одредбе закона којим се уређује правни положај предузећа.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Члан 221.

(Престао да важи)

Неовлашћено обављање делатности осигурања

Члан 222.

Одговорно лице у друштву за осигурање, друштву за посредовање у осигурању, друштву за заступање у осигурању, агенцији за пружање других услуга у осигурању, предузећу или другом правном лицу које има посебно организован део за пружање других услуга у осигурању, као и код заступника у осигурању, које обавља делатност осигурања за коју није добијена дозвола Народне банке Србије, казниће се за кривично дело казном затвора од три до шест година.

Давање лажних мишљења и извештаја

Члан 223.

Овлашћени актуар или овлашћени ревизор, који противно одредбама овог закона, сачини лажно мишљење, односно извештај, казниће се за кривично дело казном затвора од једне до три године.

Давање лажне процене

Члан 224.

Одговорно лице у друштву за осигурање, друштву за посредовање у осигурању, друштву за заступање у осигурању, агенцији за пружање других услуга у осигурању, предузећу или другом правном лицу које има посебно организован део за пружање других услуга у осигурању, као и код заступника у осигурању које приликом утврђивања и процене ризика и штета сачини лажне процене и изјаве, казниће се за кривично дело новчаном казном или казном затвора до три године.

2. Прекршаји

Члан 225.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај друштво за осигурање, друштво за реосигурање, друштво за посредовање у осигурању, друштво за заступање у осигурању, агенција за пружање других услуга у осигурању, предузеће или друго правно лице које има посебно организован део за пружање других услуга у осигурању или правно лице које послове посредовања и заступања у осигурању обавља на основу посебног закона, ако:

1) не реосигура обавезе из уговора о осигурању, односно реосигурању изнад самопридржаја, односно део ризика не задржи у самопридржају (члан 15. ст. 1, 3, 4. и 5);

2) ако обавља послове посредовања и заступања у осигурању без претходног уписа у регистар код Народне банке Србије (члан 24. став 2);

3) има узајамно учешће у капиталу, односно у праву гласа у другом акционарском друштву за осигурање, акционарском друштву за реосигурање, друштву за посредовање у осигурању, друштву за заступање у осигурању, агенцији за пружање других услуга у осигурању или предузећу или другом правном лицу које има посебно организован део за пружање других услуга у осигурању (члан 31);

4) без сагласности Народне банке Србије стекне квалификовано учешће у друштву за осигурање, односно ако не обавести Народну банку Србије о смањењу учешћа у капиталу друштва (члан 32);

5) Народној банци Србије не достави или достави неблаговремено доказ о упису у регистар (члан 42. став 3, члан 71, члан 80. став 3. и чл. 99. и 105);

6) именује чланове управе или надзорног одбора без сагласности Народне банке Србије (члан 48. став 1);

7) члановима управе или надзорног одбора омогући обављање функције и после одузимања сагласности Народне банке Србије, односно ако по налогу Народне банке Србије не разреши функције члана, односно чланове управе и надзорног одбора и не именује нове (члан 49. ст. 1. и 2);

8) не затражи сагласност Народне банке Србије на предлог одлуке о промени фирме и седишта (члан 57. став 1);

9) не затражи сагласност за улагања на основу којих посредно или непосредно стиче квалификовано учешће у другом правном лицу, као и о сваком следећем улагању у то правно лице (члан 59. став 1);

10) не упозна осигураника са свим правним и економским односима са друштвом за осигурање који утичу на непристрасност друштва за посредовање у осигурању у испуњавању обавеза према осигуранику (члан 85. став 1);

11) у пословним просторијама не чува уговор о заступању (члан 96. став 1);

12) у прописаном року не уплати, односно не преда новчана средства и остале инструменте плаћања и обезбеђења плаћања (члан 97. став 1);

13) не утврди техничке резерве или те резерве не обрачуна на прописан начин (члан 107);

14) средства техничких резерви не депонује и не улаже на прописан начин и ако о томе не обавештава Народну банку Србије у прописаним роковима (чл. 113 – 115. и члан 117);

15) средства гарантне резерве не депонује и не улаже на прописан начин и ако о томе не обавештава Народну банку Србије у прописаним роковима (чланом 118);

16) средства осигурања не депонује и не улаже на прописан начин (члан 119);

17) маргину солвентности не израчунава на прописан начин и не обезбеђује у прописаној висини (чл. 120 - 122);

18) не донесе програм мера за усклађивање гарантне резерве и маргине солвентности, односно ако тај програм не достави Народној банци Србије у прописаном року (члан 124);

19) не обавести Народну банку Србије о насталом губитку, односно мањку и Народној банци Србије не достави у прописаном року програм мера за покриће губитка, односно мањка (члан 132. став 2);

20) на прописан начин, не утврди добит, односно вишак и губитак, односно мањак (члан 133);

21) не организује интерну ревизију или је не организује на прописан начин (чл. 135. и 136);

22) Народну банку Србије не обавештава на прописан начин и у прописаним роковима (чл. 156 - 160);

23) у прописаном року не отклони утврђене незаконитости и неправилности у раду и о томе, у прописаном року, не достави извештај Народној банци Србије (чл. 162. и 163);

24) не изврши решење Народне банке Србије којим је изречена привремена мера (члан 178);

25) овлашћеном актуару не обезбеди стални и несметани приступ подацима о пословању који су му неопходни за обављање актуарских послова и које овлашћени актуар затражи (члан 185);

26) не обавести или неблаговремено обавести Народну банку Србије о томе да надлежни орган друштва није прихватио мишљење овлашћеног актуара (члан 191. став 1);

27) не достави овлашћеном актуару извештај овлашћеног ревизора или га не достави у прописаном року (члан 192. став 1);

28) у прописаном року не обавести Народну банку Србије о томе да се овлашћени актуар није сложио са извештајем о обављеној ревизији (члан 193);

29) у прописаном року не обавести Народну банку Србије о избору ревизора (члан 197. став 1);

30) не достави финансијски извештај и скраћени финансијски извештај (члан 201);

31) није покренуло поступак за преношење уговора о осигурању живота на друго друштво за осигурање (члан 203);

32) без сагласности Народне банке Србије пренесе портфељ или део портфеља осигурања на друго друштво за осигурање (члан 209. став 1);

33) на прописан начин и у прописаном року не обавести уговараче осигурања о преносу портфеља осигурања (члан 211. став 1);

34) не прибави сагласност Народне банке Србије на одлуку о промени облика организовања друштва, односно агенције (члан 216).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 226.

Казниће се за прекршај новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара:

1) члан управе акционарског друштва за осигурање, ако о прописаним чињеницама и у прописаном року не обавести надзорни одбор, односно Народну банку Србије (члан 52. став 3);

2) члан надзорног одбора акционарског друштва за осигурање, ако о прописаним чињеницама и у прописаном року не обавести Народну банку Србије (члан 54. став 1);

3) заступник у осигурању, ако Народној банци Србије не достави или достави неблаговремено решење о упису у регистар код надлежног органа управе (члан 94. став 3), односно ако у прописаном року не уплати, односно не преда новчана средства и остале инструменте плаћања и обезбеђења плаћања (члан 97. став 1);

4) лице које обавља послове интерне ревизије, ако послове интерне ревизије не обавља на прописани начин (члан 138. став 5);

5) ванредни управник, ако ванредна управа не достави Народној банци Србије извештај или га достави неблаговремено (члан 169);

6) ванредни управник, ако ванредна управа не сазове или неблаговремено сазове скупштину друштва за осигурање (члан 170. став 2);

7) овлашћени актуар, ако управи и надзорном одбору друштва за осигурање не предложи мере за отклањање уочених неправилности (члан 184) и ако не преиспита своје мишљење или то не учини у прописаном року или о свом мишљењу не обавести надлежни орган друштва за осигурање који је усвојио финансијски извештај (члан 192. став 2);

8) директор акционарског друштва за осигурање, ако не обавести Народну банку Србије о наступању прописаних околности (члан 52. став 2) или ако не именује овлашћеног актуара или не именује новог овлашћеног актуара у прописаном року (члан 181. став 4. и члан 190).

Члан 227.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице, које користи појам ″осигурање″ или појам изведен из појма ″осигурање″ у својој фирми или називу, односно називу свог производа или услуге, супротно овом закону (члан 19).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник који користи појам ″осигурање″ или појам изведен из појма ″осигурање″ у називу, односно називу свог производа или услуге, супротно овом закону (члан 19).

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Народна банка Србије

Члан 228.

Народна банка Србије ће преузети запослене у министарству надлежном за послове финансија (у даљем тексту: Министарство) који су у Министарству, на дан ступања на снагу овог закона, обављали послове из области осигурања имовине и лица, као и опрему, архиву и другу документацију и средства за рад која су служила за обављање послова осигурања.

У поступку вршења надзора над обављањем делатности осигурања утврђеним овим законом, Народна банка Србија може вршити и контролу пословања субјеката надзора започетог до дана ступања на снагу овог закона, ако је то пословање у току у време контроле.

Постојеће организације за осигурање и друга правна лица

Члан 229.

Организације за осигурање, организације за реосигурање и агенције за послове пружања других услуга у осигурању, као и правна лица која имају посебно организован део за пружање других услуга у осигурању, основане до дана ступања на снагу овог закона, настављају да раде на начин и под условима под којима су уписани у регистар и са делатношћу за коју су добили дозволу савезног органа надлежног за послове финансија.

Организације за осигурање и други облици организовања из става 1. овог члана дужни су да се организују и ускладе свој статут и друге опште акте и акте пословне политике са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, ако овим законом нису прописани друкчији рокови за усклађивање.

Лица из става 2. овог члана дужна су да доставе Народној банци Србије акте из тог става, у року од 15 дана од дана њиховог усвајања.

Сагласност за обављање функције члана управе и надзорног одбора

Члан 230.

Чланови управе и надзорног одбора друштва за осигурање и других лица из члана 229. став 1. овог закона дужни су да прибаве сагласност за обављање функције члана управе, односно надзорног одбора, у складу са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Усаглашавање дозволе за обављање послова осигурања и послова посредовања и заступања у осигурању

Члан 231.

Организације за осигурање и друга лица из члана 229. став 1. овог закона, дужни су да, пре измена одређених података у регистру, поднесу Народној банци Србије доказ о испуњености услова прописаних овим законом у погледу усклађености њихове организације, статута и других општих аката и аката пословне политике с одредбама овог закона.

Народна банка Србије, у року од 60 дана од дана пријема потребне документације, донеће решење којим ће утврдити да ли су испуњени услови прописани овим законом за оснивање лица из става 1. овог члана.

Посебно организован део за обављање послова пружања других услуга у осигурању

Члан 232.

Предузећа и друга правна лица која у свом саставу имају посебно организован део за обављање послова пружања других услуга у осигурању, у складу са чланом 43. Закона о осигурању имовине и лица (″Службени лист СРЈ″, бр. 30/96, 57/98, 53/99 и

55/99), дужна су да усагласе свој статус, организацију и акте са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ако лица из става 1. овог члана не поступе у складу са одредбом из тог става, одузеће им се дозвола за обављање послова пружања других услуга у осигурању.

У случају из става 2. овог члана Народна банка Србије ће предложити брисање ових послова из делатности лица у регистру.

Новчани део основног капитала

Члан 233.

Организације за осигурање и реосигурање и друга лица из члана 229. овог закона, основана до дана ступања на снагу овог закона, дужни су да обезбеде новчани део основног капитала прописан одредбама чл. 28, 76, 91, 102. и 104. овог закона, и то две трећине у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, а укупан прописани износ до 31. децембра 2005. године.

Организације за осигурање и друга лица из става 1. овог члана, дужни су да, пре уписа промене основног капитала у регистар, поднесу Народној банци Србије доказ о испуњености услова прописаних овим законом у погледу новчаног дела основног капитала и његове структуре.

На основу документације коју доставе лица из става 1. овог члана Народна банка Србије дужна је да, у року од 30 дана од дана пријема потребне документације, оцени да ли су испуњени услови прописани овим законом.

Обавеза разграничења животних и неживотних осигурања

Члан 234.

Организација за осигурање која, на дан ступања на снагу овог закона, има дозволу за обављање послова осигурања, дужна је да до 31. децембра 2011. године изврши одговарајуће промене у свом статусу и пословању у складу са чланом 14. овог закона.

Организација, односно друштво за осигурање дужно је да Народној банци Србије, у року из става 1. овог члана, поднесе доказе о разграничењу животних и неживотних осигурања.

На основу доказа из става 2. овог члана, Народна банка Србије, у року од 30 дана од дана пријема тих доказа, оцењује да ли су испуњени услови прописани овим законом.

Обавеза разграничења послова осигурања и реосигурања

Члан 235.

Организација за осигурање која, на дан ступања на снагу овог закона, има дозволу и за обављање послова реосигурања, дужна је да до 31. децембра 2009. године разграничи послове осигурања и послове реосигурања.

Друштво за осигурање, односно друштво за реосигурање дужно је да Народној банци Србије, у року из става 1. овог члана, поднесе доказе о разграничењу послова осигурања и послова реосигурања.

На основу доказа из става 2. овог члана Народна банка Србије, у року од 30 дана од дана пријема тих доказа, оцењује да ли су испуњени услови прописани овим законом.

Обављање послова здравствено-пензијског осигурања

Члан 236.

Организације за осигурање које су, до дана ступања на снагу овог закона, имале дозволу за обављање послова здравствено-пензијског осигурања, настављају да раде у складу са одредбама овог закона до доношења посебног закона којим ће се уредити добровољно пензијско и инвалидско осигурање, односно добровољно здравствено осигурање.

Обавеза усаглашавања имовине и пословања

Члан 237.

Организације за осигурање дужне су да усагласе своје пословање са одредбама чл. 30 – 33. овог закона до 31. децембра 2004. године, односно са одредбама чл. 114 - 118. и чл. 120. и 122. овог закона до 31. децембра 2005. године.

Друштва за осигурање дужна су да Народној банци Србије, у року из става 1. овог члана, поднесу доказе о усаглашавању имовине и пословања.

На основу доказа из става 2. овог члана Народна банка Србије, у року од 30 дана од дана пријема тих доказа, оцењује да ли су испуњени услови прописани овим законом.

Одузимање дозволе за рад

Члан 238.

Ако организације за осигурање и друга лица из члана 229. овог закона, не поступе у складу са одредбама чл. 229 - 237. овог закона, одузеће им се дозвола за рад.

У случају из става 1. овог члана лица из члана 229. овог закона, осим правних лица која имају посебно организован део за пружање других услуга у осигурању, престају са радом, а надлежни суд ће их, после спроведеног поступка ликвидације брисати из регистра.

Рок за доношење прописа за извршавање овог закона

Члан 239.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из члана 39. овог закона, који ће се донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана, примењиваће се прописи донети на основу Закона о осигурању имовине и лица ("Службени лист СРЈ", бр. 30/96, 57/98, 53/99 и 55/99), осим оних одредаба које су у супротности са одредбама овог закона.

До доношења прописа из члана 134. ст. 2. и 3. овог закона, примењиваће се:

1) Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за организације за осигурање ("Службени лист СРЈ", број 19/97);

2) Правилник о обрасцима и садржини позиција у обрасцима Биланс стања и Биланс успеха за организације за осигурање ("Службени лист СРЈ", број 19/97);

3) Правилник о извештају о расподели резултата и покрићу губитка ("Службени лист СРЈ", број 5/02);

4) Правилник о Додатном рачуноводственом извештају - Анексу ("Службени лист СРЈ", бр. 28/97, 3/98 и 5/02);

5) Правилник о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за организације за осигурање ("Службени лист СРЈ", број 64/98).

Овлашћени актуари

Члан 240.

Лица која су до ступања на снагу овог закона стекла звање овлашћеног актуара у складу са прописима који су били на снази до ступања на снагу овог закона, сматраће се да су стекла звање овлашћеног актуара према одредбама овог закона.

Овлашћени посредници и овлашћени заступници

Члан 241.

Лицима која су до дана ступања на снагу овог закона имала најмање три године искуства на пословима осигурања, односно пословима посредовања и заступања у осигурању, Народна банка Србије ће, на основу њиховог захтева и поднетих доказа признати звање овлашћеног посредника, односно овлашћеног заступника у осигурању и уписати их у регистар овлашћених посредника, односно овлашћених заступника у осигурању.

Захтеви из става 1. овог члана могу се поднети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Поред услова из става 1. овог члана, лица којима се признаје звање овлашћеног посредника, односно овлашћеног заступника у осигурању морају испуњавати услове из чл. 82. и 95. овог закона.

На захтев лица из става 1. овог члана, организације за осигурање и агенције за пружање других услуга у осигурању и друга правна лица издаће одговарајуће потврде о радном искуству, са одговарајућом документацијом на пословима који се односе на закључивање уговора о осигурању, ликвидацији штета и другим пословима осигурања, односно пословима непосредно повезаним са пословима закључивања и извршавања уговора о осигурању.

Започети поступци

Члан 242.

Поступци за добијање дозвола и сагласности који су започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се, у складу са одредбама овог закона.

Приватизација друштава за осигурање

Члан 243.

Предмет приватизације је друштвени, односно државни капитал у друштвима за осигурање исказан у акцијама (у даљем тексту: капитал).

Друштва за осигурање дужна су да искажу капитал из става 1. овог члана у акцијама и упишу те акције у Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

У поступку приватизације може се продати имовина или део имовине друштва за осигурање, на начин и под условима прописаним овим законом.

Поступак приватизације капитала из става 1. овог члана решењем покреће Министарство.

Агенција за осигурање депозита основана посебним законом (у даљем тексту: Агенција) организује и спроводи поступак приватизације капитала из става 1. овог члана.

Министарство врши надзор над спровођењем поступка из става 5. овог члана.

Члан 243а.

У поступку приватизације продаје се 70 % друштвеног капитала који се приватизује у друштву за осигурање (у даљем тексту: субјект приватизације).

Агенција је овлашћена да спроведе поступак продаје делова имовине друштва за осигурање које послује са друштвеним капиталом, ако процени да би се поступак привазитације на тај начин ефикасније спровео.

Предмет продаје у смислу става 2. овог члана не могу бити непокретности или покретне ствари које непосредно служе обављању делатности субјекта приватизације.

Продаја капитала, односно имовине или делова имовине из ст. 1. и 2. овог члана спроводи се методом јавног тендера.

Влада прописује поступак продаје капитала и имовине из става 4. овог члана.

Члан 243б.

Агенција закључује уговор о продаји капитала из члана 243а овог закона са купцем. Уговор се сматра закљученим када га потпишу Агенција и купац.

Купац стиче власништво на капиталу из члана 243а став 1. овог закона у складу са одредбама уговора о продаји капитала.

Члан 243в.

Купопродајна цена из уговора о продаји капитала из члана 243б став 1. овог закона уплаћује се на рачун Агенције.

Из средстава из става 1. овог члана измирују се трошкови продаје у поступку приватизације и посебна накнада остварена закључењем уговора о продаји капитала, односно имовине (провизија).

Трошкови продаје, у смислу става 2. овог члана, сматрају се издаци за ангажовање финансијских и правних саветника у поступку приватизације, накнаде за оглашавање јавних позива и других информација које су од значаја за спровођење поступка приватизације, као и други трошкови у поступку приватизације.

Висину провизије из става 2. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија.

Члан 243г.

(Брисан)

Члан 243д.

Средства остварена продајом капитала, након измирења трошкова у складу са чланом 243в став 2. овог закона и издвајања износа од 10 % од остварене купопродајне цене за потребе гарантног фонда осигурања, Агенција уплаћује на рачун буџета Републике Србије.

Средства из става 1. овог члана уплаћена на рачун буџета Републике Србије распоређују се сходно одговарајућим одредбама закона којим се уређује приватизација.

Члан 243ђ.

Агенција организује и спроводи и поступак продаје акција друштава за осигурање, које су у власништву Републике Србије, Фонда за развој Републике Србије и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Агенција организује и спроводи и поступак продаје других акција друштва за осигурање када су законити имаоци тих акција посебним уговором, који мора бити закључен у писменој форми, овластили Агенцију да у њихово име и за њихов рачун изврши продају таквих акција трећем лицу.

Агенција закључује уговор о продаји акција из ст. 1. и 2. овог члана. Уговор се сматра закљученим када га потпишу Агенција и купац акција.

Акције из ст. 1. и 2. овог члана продају се методом јавног тендера у скалду са прописом из члана 243а став 5. овог закона.

Члан 243е.

Друштво за осигурање које послује друштвеним, односно државним капиталом не може, без претходне сагалсности Агенције, да доноси одлуке о смањењу или повећању капитала, реорганизацији или реструктурирању, инвестиционом улагању, продаји дела имовине, оптерећивању имовине залагањем ствари или успостављањем хипотеке, дугорочном закупу, поравнању са повериоцима и узимању или одобравању кредита или издавању гаранција, ван тока редовног пословања.

Одлуке донете супротно одредби става 1. овог члана поништиће Агенција.

Члан 243ж.

На поступак приватизације капитала у друштвима за осигурање, ако овим законом није другачије одређено, примењују се одредбе закона којим се уређује приватизација друштвеног и државног капитала у предузећима и другим правним лицима.

Извештавање Народне банке Србије

Члан 244.

До 30. јуна 2005. године одредбе чл. 113, 115, 118. и 157. овог закона примењиваће се тако што ће друштва за осигурање и друга лица из члана 148. овог закона шестомесечно извештавати Народну банку Србије о прописаним подацима и чињеницама, почев од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења закона

Члан 245.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о осигурању имовине и лица (″Службени лист СРЈ″, бр. 30/96, 57/98, 53/99 и 55/99), осим одредаба о обавезном осигурању (чл. 73 – 108, чл. 111. и 112) и одредаба о поверавању јавних овлашћења (чл. 143 - 146).

Од дана ступања на снагу овог закона, одредбе чл. 6. и 28. Закона о рачуноводству и ревизији (″Службени лист СРЈ″, број 71/02) неће се примењивати у делу који се односи на организације за осигурање.

Одложна примена

Члан 246.

Одредба члана 119. став 2. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2007. године.

Ступање на снагу закона

Члан 247.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у ″Службеном гласнику Републике Србије″.

Самостални чланови Закона о измена и допунама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 61/2005)

Члан 37.

Сматраће се да, у смислу овог закона, постоји сагласност Агенције на одлуке друштва за осигурање које послује друштвеним, односно државним капиталом о смањењу или повећању капитала, реорганизацији или реструктурирању, инвестиционом улагању, продаји дела имовине, оптерећивању имовине залагањем ствари или успостављањем хипотеке, дугорочном закупу, поравнању са повериоцима и узимању или одобравању кредита или издавању гаранција, ван тока редовног пословања за које је друштво до дана ступања на снагу овог закона прибавило претходну сагласност у складу са чланом 398а Закона о предузећима („Службени лист СРЈ“, бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/01 и 36/02).

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о осигурању („Службени гласник РС“, бр. 101/2007)

Члан 25.

Одредбе чл. 1. и 2. овог закона примењују се по истеку 5 година од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији, а одредбе члана 3, члана 10. став 2. и члана 13. став 2. овог закона од дана приступања Републике Србије Светској трговинској организацији.

Члан 26.

Поступци приватизације друштава за осигурање започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.